

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VII * БРОЈ 139. * 25. ДЕЦЕМБАР 1978.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

Из бирачком мјесту

РАДНИ ЛЈУДИ И ГРАЂАНИ НАШЕ ОПШТИНЕ

ИЗГЛАСАЛИ САМОДОПРИНОС

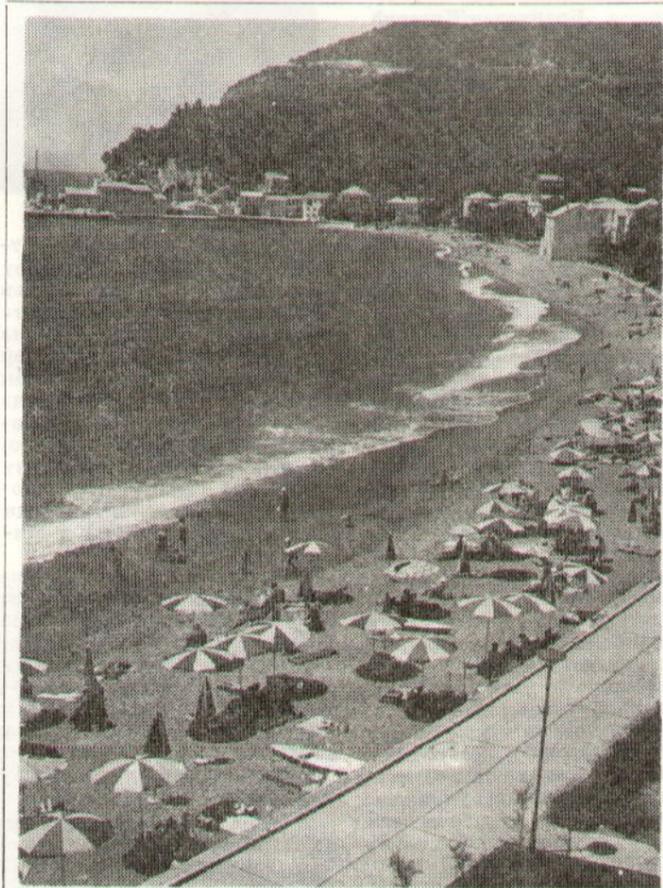
У току наредних пет година — закључно са децембром 1983. — радни људи и грађани наше општине ће путем другог по реду самодоприноса сакупити око 37 милиона динара, која средства ће бити, такође, уложена за унапређење школства и здравства. Управо, пошто већ створене обавезе око изградње нове школске зграде у Будви и друштвеног дома у Петровцу износе око 17 милиона, тек непуних двадесет милиона динара ће се инвестирати у нове објекте — даљу изградњу школског центра у Будви, односно школе у Петровцу или дома здравља у Будви.

Овој одлуци, донијетој на референдуму 16. децембра ове године, претходила је врло жива и, како се показало, плодна политичка активност у свим мјесним заједницама наше општине. Крајем новембра и почетком децембра грађани су на зборовима бирача обавијештени о значају предстојеће акције. Том приликом подијети су извјештаји о угрозику средстава сакупљених путем самодоприноса у току протеклих пет година. Дајући пуну подршку настављању ове свенародне акције, бирачи су истicali потребу домаћинског газдовања тим и другим средствима, наглашавајући да ће дати и више ако буде потребно.

Од укупно уписаних 5050 бирача на биралишта је 10. децембра изишло њих 4187, односно 83%. За увођење референдума гласало је 3850 (76, 30%) грађана, против увођења референдума изјаснило их се 294, а 43 листића проглашена су као неважећа. Најмасовније су се одазвали грађани Мјесне заједнице Свети Стефан — свих 425 бирача је гласало, а од тога за увођење самодоприноса 404 (95%), против — 19, а два листића му проглашена за неважећа. Смиједи Мјесна заједница у Бечиницама: од 517 уписаних бирача гласало је 491 (95%), и то за увођење самодоприноса 474, против 13, а четири листића су неважећа. На трећем мјесту по учешћу на референдуму је Мјесна заједница Петровац у којој је од 1216 уписаних бирача гласало 1008 (83%), и то 864 за увођење, а 126 против самодоприноса. Неважећих листића било је 18. На три бира-

чка мјеста у Мјесној заједници Будва I од 1713 уписаних бирача гласало је 1402 (82%), а од тога 1324 за самодопринос, 77 против његовог увођења, уз један неважећи листић. Мјесна заједница II на посљедњем је мјесту: од 1179 уписаних, гласало је 861 (73%) бирача, и то за увођење самодоприноса 784, против 59, уз 18 неважећих листића.

Самодопринос на личне додотке из радног односа и пензије износиће 2%, на приходе остварене по основу издавања лежача — 7,5%, од бављења пољопривредом 10%, и од додотка по основу самосталног обављања послова 4,5%.

Петровац — најбоље туристичко мјесто у 1978. години (Из албума Славка Вукчевића)

ПОСЛИЈЕ VIII КОНГРЕСА СУБНОР-а ЈУГОСЛАВИЈЕ

ПРИЗНАЊЕ И ЗАХВАЛНОСТ

ГЕНЕРАЛ АРМИЈЕ КОСТА НАЂ, председник Савезног одбора СУБНОР-а Југославије, упутио је писма Општинској конференцији ССРН, Скупштини општине, Општинском одбору СУБНОР-а, редакцији „Приморских новина“ и Јадранском сајму у којима истиче ангажовање радних људи и грађана наше општине, друштвено-политичких и организација удруженог рада око припрема за Осми конгрес борацке организације и њихов допринос да тај значајни политички и радни договор бораца народно-ослободилачког рата у потпуности успије.

„Гадна ангажованост и манифестације грађана општине Будва“ — цитирамо писмо упућено Општинској конференцији ССРН — „и свих стваралачких снага, окупљених у Социјалистичком савезу радног народа, који су дали велики допринос успјешном одржавању Осмог конгреса Савеза удружења бораца народноослободилачког рата Југославије, а посебно величанствен и незабораван дочек, који сте приредили другу Тигу, представљају очевидан доказ снаге и одређености за социјалистичку револуцију, за самоуправљање, за братство и јединство наших народа и народности.

У име Савезног одбора СУБНОР Југославије и у своје лично, упућујем свим другарицама и друговима из реду ковођата и мјесних заједница, комунистима, омладини, пионирима и свим члановима Социјалистичког савеза за радног народа Будве топле поздраве и захвалност

за све што су учинили за успјешну организацију и рад Конгреса, за топао дочек и срдачност према делегатима и гостима Конгреса, за рад и залагање на уређењу дивних обала, прелијепих улица и богатих паркова, што је све допринијело да у раду Конгреса учествују сви становници Будве.

Молимо да нашу захвалност пренесете свим грађанима, организацијама удруженог рада, школама, културним и другим институцијама, омладини и пионирима“.

У писму упућеном Скупштини општине такође се подвлачи да су великом успјеху Осмог конгреса допринијели сви грађани Будве.

Скупштина општине Будва, посебно ваш председник Драган Ђулафић, уз највеће напрезања, уз свестрано залагање свих делегата и радних људи Скупштине и велика материјална улагања, дали су огроман допринос да Осми конгрес остане у сјећању свих делегата и свих домаћих и страних гостију, не само као једнодушни договор бораца за даљу изградњу социјалистичког самоуправљања, већ и као најљепши и најблиставији доживљај у слободарској сунчаној Будви на обалама дивног Јадрана...“

... Општински одбор СУБНОР Будве, а посебно његов председник Рако Дулетић, био је један од основних носилаца одговорности за обезбјеђење потребних услова за несметан рад Конгреса.

И на овом веома тешком и одговорном задатку, Савез удружења бораца НОР општине Будва, иако малобројан, показао је сву снагу друштвено-политичког чиниоца у јединственом фронту организација социјалистичких снага и уз огромна несепична залагања, самопрегор и велику одговорност, успјешно обавио рад на припремама за величанствено одржавање Конгреса...“ — каже се, између осталог, у пи-

сму упућеном Општинском одбору СУБНОР-а.

„Свим другарицама и друговима“ — истиче се у писму редакцији „Приморских новина“ — „који су обезбједили да преко нашег листа рад и друштвено-политичке поруке Осмог конгреса Саве-

УЗ 22. ДЕЦЕМБАР

НАША АРМИЈА

Ступај!
Славне заставе развиј
поносна,
челична,
збита!
Ти кујеш слободу,
братство и мир,
јер си
армија Тита.
Без тебе
наша би земља била
ропство
у мраку и крви,
с тобом
ми смо
народ без лаге,
снагом и духом први
Ступај!
Славне заставе развиј,
поносна,
челична,
збита!
Гдје год се народ
диже и бори,
ти ичеш,
ти растеш,
ти побједе славиш,
херојска Армија Тита.

Зденко ШТАМБУК

за удружења бораца народноослободилачког рата Југославије буду доступни широкој југословенској јавности, изражавајући опште расположење свих учесника Конгреса, другарски захваљујем...“

Верујем, драге другарице и другови, да ће ваши новинари и сви радни људи наше организације удруженог рада и даље, као и у овом случају, показивати велику свест, политичку одговорност и савесност у обављању деликатне дужности коју им је друштво поверило...“

РАДНИМ ЛЈУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ ЧЕСТИТАМО

НОВУ 1979. ГОДИНУ

РЕДАКЦИЈА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ИЗ РАДА ОРГАНИЗАЦИЈЕ САВЕЗА КОМУНИСТА

Јачати способност основних организација

Разматрање идејно-политичког стања, организацио-кадровске и акционе способности основних организација СК била су централна питања XIX сједнице Општинске конференције СК.

Свестрана и студиозна анализа протеклог периода показала је да је постигнут знатно већи степен акционог јединства, организованости и одговорности, али да се, истовремено, у неким основним организацијама не ријешено манифестује неодговорност, пасивност и незаинтересованост чије ефикасније и брже отклањање представља основни предуслов досљедније реализације одлука и закључака XI конгреса СКЈ и VII конгреса СК Црне Горе.

Уводно излагање секретара Комитета Општинске конференције **Жарка Миковића** и дискусија указали су да садашњи тренутак у развоју самоуправних друштвено-економских односа карактерише све живља активност основних организација СК у вођењу друштвених акција и самкритичан однос према негативним појавама и акцима самоуправних девијацијама. Неке основне организације још увијек нијесу идејно-политички и акционо способне да успјешно остварују своју водећу улогу, посебно када се ради о одјељивању и конкретизацији субјективних слабости, које најчешће представљају основни узрок многих аномалија. У неким организацијама целокупна активност се своди на одржавање састанака без дубље улажења у суштину одређених појава, на пуко задовољење форме и избјегавање критике из чега резултирају закључци који никада не обавезују.

На сједници су апострофиране основне организације које се нијесу ни бавиле анализирањем идејно-политичког стања и акционе способности, и то управо оне које су бремените многобројним проблемима и у којима све чешће долази до различитих пропуста, самовољних поступака и бирократских тенденција. Умјесто да се Савез комуниста у таквим срединама озбиљније и одговорније позабави тим проблемима, умјесто да енергичније води борбу против таквих појава и њихових носилаца, он потпада под утицај пословодних структура, покушавајући да изнађе оправдање за изразито субјективне пропусте и слабости, због чега долази до нарушавања усвојене партијске политике. Као примјер таквих организација истакнуте су основне организације „Праха“ — Бечићи и Културног центра, због чије пасивности, недостатка саминицијативе и ниског степена акционе

оспособљености долази до метања рјешења која сервирају бирократске структуре, заклањајући се, по правилу, иза одлука самоуправних органа.

Савјетовање секретара

У припремама за одржавање наредне сједнице Општинске конференције СК, на којој ће се разматрати актуелна питања развоја самоуправних друштвено-економских односа у ванпривредним дјелатностима и функционисање самоуправних интересних заједница, недавно је у Општинском комитету СК одржано савјетовање са секретарима основних организација. Сврха савјетовања била је и да се усагласе ставови у вези с реализацијом програма идеолошко-политичког оспособљавања и марксистичког образовања комуниста у појединим основним организацијама.

Разлоге за недовољно ангажовање или потпуну инертност појединих основних организација треба тражити и у веома слабом раду њихових секретара, односно секретаријата.

У циљу даљег јачања идејно-политичког стања и акционе оспособљености, потребно је утврдити политичке акције које треба благовремено, предузимати да се енергичније отклањају уочене слабости. Основне организације СК морају се ослобађати утицаја руководећих структура и имати јасан став по сваком питању. При томе нијесу довољне само препоруке и критике, већ треба предузимати конкретне акције које ће имати практичну садржину и корисне ефекте.

Многе питања развоја, идеолошко-политичке и орга-

низационе изградње основних организација биће ријешена увођењем новог метода рада Општинске конференције и предстојећим усклађивањем организованости у складу са статутима СКЈ и СК Црне Горе. Умјесто уопштених и апстрактних анализа, убудуће ће се о сваком питању водити претходна расправа у основним организацијама, тако да ће се оне непосредно укључивати у припремање сједнице Општинске конференције. Тиме ће се више објелодањивати стварни проблеми у основним организацијама удруженог рада, мјесним заједницама и другим срединама, што ће, допринијети њиховом ефикаснијем рјешавању. Овакав метод рада активираће све снаге основних организација на подстицање самоуправних токова и открити скривене могућности основних организација и сваког члана — појединца у Савезу комуниста. На тај начин ће се још више учврстити непосредна међусобна веза између Општинске конференције, Комитета и основних организација, што ће довести до координираног дјеловања у креирању политике и њеном оживотворењу.

С обзиром да су у току ове године извршени избори у Скупштини општине и њеним органима, као и појединим друштвено-политичким организацијама, и да је дошло до одређених кадровских промјена, а полазећи од утврђених критеријума избора, за нове чланове Општинске конференције изабрани су **Предраг Ђулафић**, председник Скупштине општине, **Љубо Рађеновић**, председник Извршног одбора СО, **Љубо Анђус**, председник ОК ССРН, **Бранка Медин**, председник ОК ССО, и **Чедомир Јелушић**, командант Штаба територијалне одбране.

Бранислав Крговић

Усвојена информација

Комитет Општинске конференције СК (председавао **Жарко Миковић**) разматрао је информацију о активности Савеза комуниста у основним и другим организацијама удруженог рада на реализацији закључака XIV сједнице Централног комитета СК Црне Горе о идејно-политичким, проблемима, продуктивности рада и ефикасности привређивања.

Према ријечима **Жарка Миковића**, коришћењу унутрашњих резерви још није поклоњена довољна пажња, а радни учинак није постао мјерило награђивања.

У дискусији су, поред осталих, учествовали **Тришко Матовић** (о интерној контро-

ли), **Предраг Ђулафић** (о примјени начела, и поставки Закона о удруженом раду) и **Милорад Данчевић** (о боловама и изостанцима с посла).

Оцијенено је да се комунисти у организацијама удруженог рада нијесу довољно ангажовали у акцији повећања продуктивности рада и ефикасности привређивања, иако су их на то обавезивали закључци Централног комитета СК Црне Горе. Изостала је активност да се кроз борбу за већи доходак, остварење усвојених планова и програма развоја, акције на плану штедње и коришћења унутрашњих резерви постигне већи степен продуктивности. На путу остварења тих задатака велику сметњу, како је закључено, представљају надograђени системи расподеле дохотка и личних доходака, утврђени у самоуправним општим актима организација удруженог рада, који се углавном заснивају на више или мање успјешној аналитичкој процјени послова и радних задатака, а не на бази стварних резултата рада и конкретног доприноса сваког појединца.

Изванредни резултати омладинске радне бригаде

Омладинске радне акције преставаљају велику школу рада, самоуправљања, братства и јединства и заједништва у југословенској социјалистичкој самоуправној заједници. Израз су опеређељења, како друштва тако и младих, да радом и конкретним ангажовањем дају што већи допринос изградњи земље.

Да је тако може да послужи овогодишњи одлазак на савезну радну акцију „Посочје 78“ Омладинске радне бригаде „Вукица Митровић — Шуња“ — 43 омладинца и омладинке из наше општине. Заједно с младима из читаве наше земље она је учествовала у отклањању последица земљотреса који овај крај (подручје општине Толмин СР Словенија) задесио крајем 1976. године. Обарањем норми, ентузијазмом, прегалаштвом, еланом и ударништвом омладинци Будве изразили су своју љубав и досљедност Титовом дјелу, дјелу наше револуције.

Иако је први пут учествовала на савезној радној акцији, Бригада је постигла низ изванредних резултата: четири пута проглашена је ударом, а једном и изванредно ударном. За вријеме трајања акције постигала је изузетне резултате у друштвеним активностима, идејно-политичком и марксистичком образовању, културним и спортским активностима и једина на акцији добила је збирну оцену 10, као и максималан број ударничких значки предвиђен правилима о организовању савезних радних акција у Словенији. Тринаест бригадиста добило је специјалне похвале, а осморица златне значке Скупштине општине Толмин. Бригада је добила и Траку акције — највеће признање које додјељује Штаб акције.

Имајући у виду резултате у радним и друштвеним активностима, ширењу братства и јединства (млади наше општине су се за вријеме трајања акције побратимили с бригадама из Тузле, Шапца, Љубљане и Трбовља), она је предложена за највеће признање — Плакету „Вељко Влаховић“, коју за изванредне резултате у области добровољног омладинског рада додјељује Савезна конференција ССОЈ.

ПРЕДСТАВЉАМО ВАМ

Делегати на Конгресу омладине

Душанка Ускоковић

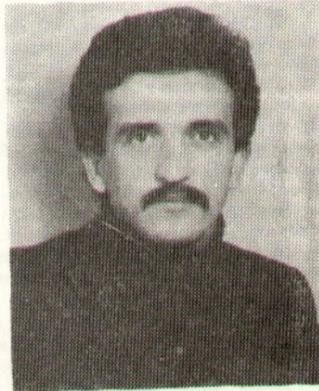
Душанка Ускоковић, петнаестогодишња ученица другог разреда Средње школе не школе у Будви вјероватно је најмлађи делегат на Десетом конгресу. Врлодобар је ученик и активан члан Савеза социјалистичке омладине. Учествовала је на савезној омладинској радној акцији „Посочје 78“ и низу локалних радних акција које је изводила Омладинска радна бригада „Вукица Митровић-Шуња“.

Част ми је што сам изабрана да представљам омладину Будве на Десетом конгресу омладине Југославије. Одабрана сам да учествујем у раду Комисије за заједничку активност ССО и друштвених организација у Социјалистичком савезу на друштвеном организовању младих.

Гојко Љубановић, члан Секретаријата Председништва Општинске конференције Савеза социјалистичке омладине своју активност испољава у низу друштвених и друштвено-политичких ор-

ганизација. Делегат је у Самоуправној интересној заједници за науку и културу, активан члан Културно-умјетничког друштва „Кањон“, учесник на омладинским радним акцијама. Ради у Штабу територијалне одбране и ванредно студира Економски факултет у Београду.

Када сам изабран за делегата почео сам размисљати о теми о којој бих на Конгресу дискутовао. Одабрао сам — проблем запошљавања младих. Код нас у Будви има доста младих који су завршили средње школе или факултете, а тешко се запошљавају, или, ако га и добију, мјесто не одговара њиховој стручној квалификацији. На Бироу за запошљавање у Будви евидентно је свега око 10 до 15 неуспјешних омладинаца и омладинки, међутим неупо-

Гојко Љубановић

слених има око 150. Не знам зашто ови људи не траже посао преко Бироа. Чини ми се да би то био нормални и редовни пут.

В. С.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакцијски колегијум, Главни и одговорни уредник **Милован Пајковић**. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жиро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампана: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплата: годишња 48 дина; за иностранство двоструко — Рукописи се не враћају.

Општинска организација ССРН данас

Обратили смо се другу Петру Ракочевићу, члану Председништва Савезног одбора ССРН, и замолили га да за читаоце „Приморских новина“ одговори на неколико питања о улози, организованости и подручјима активности општинске организације Социјалистичког савеза.

— Анализе у многим општинама, републичким и покрајинским конференцијама ССРН — истакао је Петар Ракочевић — показују да су се статутарна одређења општинске организације Социјалистичког савеза у току протекле три године показала прикладним и изузетно садржајним за активност. Она могу и даље представљати битна одређења за унапређивање рада општинске организације Социјалистичког савеза, и то у оба вида у којима ју је Статут дефинисао. Прво, као „носиоца укупне друштвено-политичке активности Социјалистичког савеза у општини“, и, друго, што се у „општинској организацији остварује шира интеграција интереса и активности организација и удружења у општини као самоуправној и основној друштвено-политичкој заједници“ (Статут ССРНЈ). Резултати су у оба вида значајни, али многе расправе показују да је у великом броју општина дјеловање општинске организације као целине у извесном смислу „уско грло“ рада у Социјалистичком савезу.

ством ССРН и другим грађанима — борс за спровођење демократски утврђене политике.

Петар Ракочевић

Друга димензија је ангажованост Социјалистичког савеза на нивоу општине, тј. у организацијама и асоцијацијама које дјелују на нивоу општине и у остваривању координације функције фронта. То се, у великој мјери изражава кроз дјеловање општинске конференције, њених секција, савјета, координационих одбора и других тијела.

И треће — значајно је колико општинска организација доприноси утврђивању политике и укупним активностима у ширим друштвено-политичким заједницама.

Различите су оцјене о активности општинске организације ССРН: у појединим срединама боље се остварује једна, а у другима друга димензија. Однос према мјесној организацији представља из више разлога „уско грло“.

Организовање општинске организације

— Зашто је данас актуелније организовање општинске организације Социјалистичког савеза — њене конференције и њених облика дјеловања, него организовање на било којем другом нивоу?

— Прво, током протеклих година достигли смо одређен степен уставног конституисања мјесних заједница и њихове трансформације (формирање јединица СИЗ у оквиру мјесних заједница, конференција, делегација и други процеси који су у току) која ће бити подстакнута доношењем резолуције о мјес-

ним заједницама чији се Нацр налази на јавној расправи, као и резолуције о односима слободне размјене рада.

Друго, након анализе четворогодишњих искустава и промјена у статутима и пословницима, делегатске скупштине више се отварају за стваралачку активност, да кажем, из нескупштинских институција и организација, нарочито у првој фази разматрања проблематике. У пуној, боље рећи знатно већој мјери треба искористити такву оријентацију и спремност и томе прилагодити и организованост општинске организације — њених секција и других тијела.

Треће, у општинама ће се стварати друштвени савјети за одређене дјелатности (ваља процијенити за која питања савјети, а за које проблеме секције ССРН или, пак, тијела при вијећима Синдиката);

Четврто, нова организовање Синдиката о којој су заузети ставови на недавно одржаном конгресима утицаће и на организованост ССРН. У ствари, ријеч је и о томе да се при општинским синдикалним вијећима за поједине проблеме на одређен начин на фронтној основи могу формирати тијела у којима ће, свакако, партиципирати и одговарајући облици дјеловања или организације Социјалистичког савеза. У вези с тим јавља се као врло актуелно питање одговарајуће радне подјеле између друштвено-политичких организација у општини. Условно кажем подјеле, а на основу тога договор о томе при којој ће се од организација формирати одређени облици за заједничку проблематику ради јединствене — синтетичке активности, да се не би понављала акција у вези истих проблема.

Пето, за организованост ССРН у општини значајно је што јача активност основних организација и асоцијација друштвених организација и удружења у мјесним заједницама и на нивоу општине, па и то, такође, треба укључити у анализу приликом разматрања и одлучивања о будућој организацији и садржају рада општинске организације Социјалистичког савеза.

Поменуте и друге елементе треба брижљиво разматрати приликом организовања и рада органа и облика дјеловања Општинске организације ССРН, са циљем да се избјегне дуплирање и благовремено организују активности. У томе је од посебног значаја рад секција који треба развијати прије свега у мјесним организацијама и у општини.

АКТИВНОСТ ИЗВРШНОГ ОДБОРА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Донесен предлог ребаланса буџета

Извршни одбор Скупштине општине Будва утврдио је више предлога одлука које ће бити разматране на наредној сједници Скупштине општине. Постигнута је потпуна сагласност између свих корисника буџетских средстава, представника друштвено-политичких организација, стручне службе и Извршног одбора Скупштине општине Будва, тако да је ребаланс буџета заиста заједнички предлог свих наведених структура.

да коначну одлуку донесе Скупштина општине на наредној сједници.

Извршни одбор је разматрао и информацију о оправданости изградње погона за производњу боја које се разблажују водом ООУР „Хемпро“ — Петровац на Мору и дао сагласност за израду елабората о економској оправданости изградње тог погона за вријеме од шест година, с тим што је ООУР „Хемпро“ обавезан да изради посебан пројекат о заштити човјекове средине.

Разматрајући информацију о стању и проблемима у области спровођења и примјене Закона о радним односима и Закона о приправницима, Извршни одбор је закључио да с њеним текстом треба упознати све представнике друштвено-политичких организација, мјесних и интересних заједница на подручју општине Будва. Стављено је у задатак инспектору рада Скупштине општине да обиласком организација стече увид у примјену Закона о радним односима и Закона о приправницима и да наложи мјере које треба предузети, а у случају гдје те мјере не буду спроведене, да предузме законске мјере.

Разматрајући потребу за формирањем Комисије за процену и продају одузетих предмета и ствари, које одузима тржна инспекција у редовном поступку, Извршни одбор је именовао комисију у саставу Богдан Бјелетић (председник), Данила Мићевић (замјеник председника), Раденко Марковић и Душан Зељ (чланови), а за замјенике чланова Зоран Фабрис и Трипо Мушур.

Разматрани су и захтјеви за додјелу социјалне помоћи и препоручено Саму правосној интересној заједници за социјалну заштиту да додјели једнократне новчане помоћи подносиоцима тих захтјева. Милан Кљаић

ЗАЈЕДНИЧКА СЈЕДНИЦА СО БУДВА

На заједничкој сједници сва три вијећа Скупштине општине, која је заказана за 26. децембар у девет часова, разматраће се, поред осталог, извјештај о резултатима гласања на референдуму и предлог одлуке о увођењу мјесног самодоприноса, анализа пословања организација из области привреде и друштвених дјелатности, кретање опште и заједничке потрошње по деветомјесечним обрачунама и предлог одлуке о привременом финансирању органа и других корисника буџета за период јануар — март 1979. године.

Извршни одбор је предложио Скупштини да усвоји предлоге одлука о намјени и коришћењу средстава укинутог посебног кредитног фонда за комунално стамбenu изградњу и о намјени и коришћењу средстава укинутог локалног инвестиционог фонда, с тим да се средства која се убирају у ове фондове усмјере за изградњу сеоских и градских путева, и то преко СИЗ за изградњу и уређење општине, о чему треба

ПИОНИРИ КОД ПРЕДСЈЕДНИКА

Поводом пријема у пионирску организацију предсједник Скупштине општине Предраг Ђулафић примио је групу пионира, ђака-пронака, њихове учитеље и директоре основних школа „Стјепан М. Љубиша“ и „Милко Срзентић“. Разговор је био пријатан и неуслијен, теме су се саме наметале и сви смо на тренутак били враћени у дјетињство. Пионери су жељели да покажу колико тога већ знају, па иако је ово тек почетак њиховог

школовања била је права радост слушати прелијепе стихове пјесама које су већ научили. Ватромет обећања, стихова, смијеха и шала трајао је готово два сата. На крају овог радосног сусрета предсједник се топлим ријечју обратио сваком пиониру, покљонио им по књигу, пожелио им много успјеха у учењу и срећну будућност, а за узврат добио обећања да ће се сви они трудити да буду добри ђаци и вриједни пионери. В. Ј.

КОЛОНИЈА

ДРИМЕР АКЦИЈА

ПРЕДЛОЖИТЕ СРЕДСТВО ЗА ПУСТАРИЈУ

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Од: Милана Кљаића

Овај лист је намењен свим грађанима који се баве проблемима заштите животне средине и пољопривредне производње. Уколико имате неки од ових проблема, молимо вас да се обратите редакцији овог листа.

Прије 55 година први туристи у Петровцу из давали су лист „Колонија“

СА СЈЕДНИЦЕ РАДНИЧКОГ САВЈЕТА

Шта кочи даљи развој „Монтенегротуриста“

На сједници Радничког савјета Хотелско-туристичког предузећа „Монтенегротуриста“, која је одржана средином децембра у Цетињу, представници 24 основне организације удруженог рада ове највеће туристичко-угоститељске куће у земљи разматрали су и анализирали резултате деветомјесечног пословања и расправљали о проблемима који спутавају даљи развој туристичке привреде.

У уводном излагању генерални директор Мишко Мировић је нагласио да „Монтенегротурист“, који захваћта најинтересантнији туристички регион Европе, из године у годину све више учвршћује економску базу и стицне све веће искуство и репутацију на земљи и иностранству.

ТРЕБА ГРАДИТИ НОВЕ КАПАЦИТЕТЕ

Протекла сезона била је рекордна и очекује се да ће остатак дохода на крају године износити око 45 милиона динара. То је, како је речено на сједници, највећи домет који је постигла ова радна организација од свог оснивања до данас. Но, то ни јесу средства којима се може учинити иоле озбиљнији корак у реализовању плана развоја. Већ се зашло у четврту годину средњерочног плана, а остварено је је два 20% планираног. Тако велика заостајања у реализацији: плана развоја „Монтенегротуриста“ и туризма уопште на подручју наше Републике, настало је у првом реду због недостатка инвестиционих средстава, затим због неблаговремене израде инвестиционо-техничке документације, као и недостатка детаљних урбанистичких планова за локације на којима је предвиђена изградња угоститељских објеката. Све то потврђује констатацију да се у недовољној мјери користе прилике које нам се пружају на плану унапређења туризма, иако смо се одавно увјерили да развојем туризма најбоље утичемо на развој неразвијених подручја.

Питање како обезбиједити средства за нове захвате на плану унапређења туристичке привреде била је главна тема овог скупа. У вишечасовној расправи чуло се доста конкретних предлога, и сугестија. Сваки учесник полази је од тога да туристичка привреда са садашњим смјештајним и другим капацитетима није у могућности да остварује акумулацију ако се не обезбиједи средства за градњу хотела и других објеката које тражи савремено туристичко тржиште. Зато је изведен закључак да треба захтијевати да друштвена заједница покаже више разумијевања за туризам. Јер, како је наглашено, туризам значи стварање услова за за

пшљавање, повећање извоза и рјешавање других горућих проблема који притискају црногорску привреду.

ПОСТОЈЕ ЗНАТНЕ УНУТРАШЊЕ РЕЗЕРВЕ

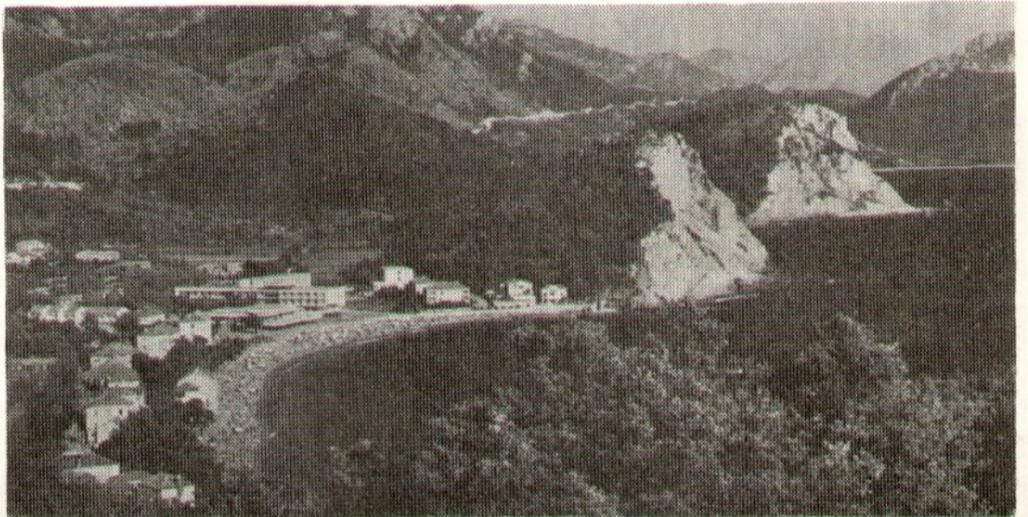
Као гости у раду ове сједнице учествовали су председник Удружене банке Црне Горе **Ненад Новаковић** и председници скупштине општина Котора и Тивта **Бошко Мачић** и **Анђелко Стијепчић**. Бошко Мачић се залажио да се више бриге посвети туристичкој пропаганди, истичући да је пропуст што сједници нијесу присуствовали и неки одговорни људи из Републике и изворно чују мишљења туристичких посленика о проблемима ове привредне гране.

Директор финансија „Монтенегротуриста“ **Војо Вучковић**, истичући добре резултате овогодишњег пословања, потцртао је да још постоји прилично унутрашњих резерви у основним организацијама удруженог рада. Једна од могућности за још веће и боље повећање продуктивности рада јесу уштеде на трошковима пословања.

Директор Сектора за развој „Монтенегротуриста“ **Веселин Јовановић** обавијестио је скуп да су уређени пројекти за угоститељске објекте капацитета 1260 постеља, чија је изградња неопходна, али се тренутно, у Сектору за развој, не могу сагледати извори средстава за њихово финансирање.

Помоћник директора продаје **Стојан Белић** информисао је Раднички савјет о кретању продаје капацитета за наредну сезону. Сви извјештаји агенција упућују на изузетно интересовање туриста за љетовалишта на Црногорском приморју за идущу сезону. Агенције траже више лежача него што им се може понудити, што представља тешкоће у раду. У продају хотела на приморском појасу успјешно се укључују и туристичка мјеста из унутрашњости Црне Горе, што представља нов квалитет у пласману туристичке понуде на црногорском туристичком региону.

Иначе сви капацитети су продати од маја до октобра, уз повећање цијена — како је договорено на нивоу „Монтенегротуриста“ — од 6 до 12%, што не важи за енглеско тржиште, гдје ће цијене бити нешто веће. **В. С.**

Панорама Петровца на Мор

НАЈБОЉИ У ОВОГОДИШЊОЈ СЕЗОНИ

У Петровцу је све лијепо...

Туристички савез Црне Горе, „Побједа“ и Радио-телевизија Титоград, након петомјесечне акције „Бирамо најбоље '78“, изабрала је најистакнутије организације и појединце, који су у овогодишњој туристичкој сезони највише допринијели побољшању квалитета услуга у туристичким мјестима и угоститељско-туристичким објектима. У акцију су биле укључене све радне и друштвене организације и појединци запослени у туристичко-угоститељској привреди.

Тридесет новинара и туристичких радника, изабраних у Организациони одбор за спровођење акције „Бирамо најбоље '78“, једногласно је одлучило да се за најбоље туристичко мјесто у Црној Гори прогласи **Петровац на Мор**. Златна повеља за квалитет услуга и резултате рада припала је **ООУР „Св. Стефан“**, а за најбоље организаторе спортско-рекреативног живота проглашене су основне организације удруженог рада **„Хотели Бечићка плажа“** и **„Могрен“**.

Петровцу, као најбољем туристичком мјесту, поред плакете Туристичког савеза Црне Горе, припада и пехар Самоуправне интересне заједнице за туристичку пропаганду и информативну дјелатност. **Драгољуб Вучинић**, **Невенка Грегковић**, **Урош Грегковић**, **Лука Ђуровић** и **Петар Михаљевић** из Петровца и **Драгица Вукадиновић**, **Будимир Драгићевић** и **Гојко Рајковић** из Будве проглашени су за домаћине који су пружали најквалитетније услуге туристима у току овогодишње сезоне. Од појединаца који су се највише истакли радом и правилним односом према гостима истакли су се **Бранка Бућин**, собарица хотела „Интернационал“, **Љубица Грегковић**, шанкиста „Ривијере“ у Петровцу, **Андрија Баконовић**, бармен у истом хотелу, и **Вјера Радовић**, рецепционар хотела „Интернационал“.

Најбољем домаћинству (из Петровца) припада статуа и претплата на сва издања НИП „Политика“ за период мај — октобар 1979. године. За сва награђена домаћинства биће организован бесплатан дводневни излет у Колашин и Жабљак.

Очекује се да ће ова акција, чији је циљ развијање такмичарског духа међу ту

ристичко-угоститељским организацијама и радницима постати традиционална и бити важан стимуланс за побољшање услуга у туризму.

Признање Петровцу на Мор, како га неко назва, приморском бисеру, никог у Петровцу није изненадило. То што је овај градић с непуних хиљаду становника проглашен најуређенијим, најорганизованијим, најгостољубивијим, једном ријечу најтуристичкијим мјестом у Црној Гори, с пуним правом могло се очекивати. А једногласно додјелување признања од стране Организационог одбора акције Туристичког савеза Црне Горе „Би-

Андрија Баконовић — правilan однос према гостима

рамо најбоље '78“ само је још један доказ да вјековна традиција није изневјерена, већ да садашњи туристички посленици настављају давно утртим путем. Јер, према запису Попа Дукљанина, овдје се, у старој Ластви, завршила једна драматична борба и родила једна легенда. Бјежећи од свог сина Часлава, краљ Радослав је, „видјећи да није сигуран од руке свога сина“, нашао уточиште овдје крај мора... Са чувано је предање да се, такође у Средњем вијеку, у овом крају пред сваком кућом налазио дрвени стуб и на њему бокал с вином — знак добродошлице сваком намјернику који, прекрочивши кућни праг, постаје драг гост. Тим путем наставили

су 1923. године пионери петровачког туризма. Њиме ко рачају данас њихови синови, који не одлазе у туђину за хљебом, већ дочекују госте из свијета који сваке године у све већем броју долазе.

„Не само природа“ — наводимо ријечи извјесног Дола Левиса, Ирца који, као зачаран, више од десет година долази овдје на одмор — „у Петровцу је све лијепо, а највише од шевљавају његови људи“. А и како неће када су се они, као печалбари, нагледали туђих мора и земаља, гдје су дуго чезнули за својим крајем, па су се, када су дошли у своје домове, трудили да се њихови гости осјећају у Петровцу као у својој кући.

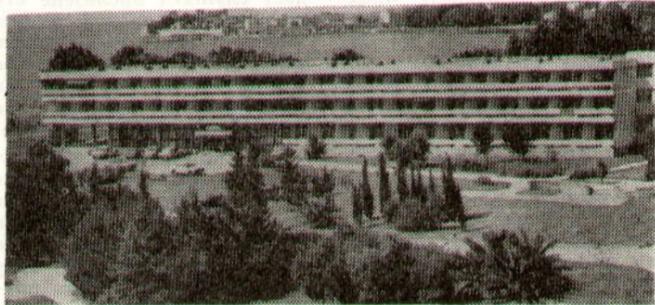
Овдје је 1926. године група београдских студената основала своје љетовалиште. Издавали су свој лист, писан руком и умножаван на шапирографу.

„Пријем студената 1926. године од стране свих Петровчана био је више него срдачан и за њих велики догађај, први такве врсте — као да су дочекали своју дјецу које су некуда одавно отишле и сада се вратила у своје мјесто“ — читамо у брошури „Историјат Студентског феријалног савеза“, која је издата недавно, када су, почетком овогодишње туристичке сезоне, чланови те студентске колоније, послати је 52 године — као чланови на њихову иницијативу основаног Друштва пријатеља Петровца — наишли овдје на одушевљен дочек и пријем као некад.

Одлука Организационог одбора је — поновимо то — једногласна. Његови чланови имали су, између осталог, у виду то што у Петровцу није у протеклој сезони, познатој по пребукираности смјештајних капацитета, није било тешкоћа око пријема туриста, нити око њиховог снабдијевања, а још мање око одржавања чистоће, реда и мира.

Године његован, такав „стил у раду“ доводи на хиљаде гостију из Енглеске, Немачке, Аустрије, Чехословачке, скандинавских и других европских земаља, који се, као заљубљеници, сваке године враћају у Петровац и доводе му све нове и нове госте.

М.

Хотел „Славија“

Квалитет туристичког производа Црне Горе

ТУРИСТИЧКИ „ПРОИЗВОД“ је скуп низа елемената од којих зависи његов квалитет. Туристичка привреда своју дјелатност изражава на комплексан начин. Зато добијање квалитетног туристичког производа потребно је ангажовање свих учесника, и то како оних који директно контактирају с туристичким погрошачима, тако и оних који то раде на посредан начин. У укупан туристички производ спадају царинске, пасошке, упутне и услуге у мјесту гдје се туристи задржавају дуже, затим услуге у трговини, амбуланти, на улици, у продавници новина. Није потребно наглашавати да од свих тих услуга зависи квалитет збирног туристичког „производа“. Земље и подручја која имају услове за развој туризма морају о овим елементима водити рачуна, јер од квалитета услуга зависи перспектива будућег развоја.

Готово да у свијету није могуће наћи такву разноврсност и богатство природних љепота на тако малој територији, као у Црној Гори. Укупна дужина морске обале износи 277,925 м, укупна језерска површина — 250 км², национални паркови и резервати чине преко 36.500 ха, веома број (29) планинских врхова висок је преко 2.000 метара. Посебно се као континенталне туристичке атракције могу издвојити подручја Колашина, Платија и Жабљак, гдје се нарочито истичу национални паркови и језера (Црно језеро на Дурмитору и Биоградско језеро код Колашина). Веома атрактиван туристички регион је Цетиње са околином и планином Ловћен. Мало гдје у свијету постоји таква могућност оптималне комбинације приморског и планинског туризма као у Црној Гори, гдје се на само двадесетак километара од обале туристима пружа прилика да љетњу жељу замијене планинском свјежином.

Дужина обале Црногорског приморја по појединим подручјима даје се у слиједећем прегледу:

Подручје	Укуп. дуж. обале мет.	Учешће	Обала поз. за купање	Обала неп. за купање
Црногорско приморје	277.925	100,0	52.250	225.675
Бока Которска	161.000	57,9	15.850	141.150
Будва	38.075	13,7	12.850	25.225
Бар	46.150	16,6	8.450	37.700
Улцињ	32.700	11,8	15.000	17.600

Однос обале која је и која није погодна за купање веома је повољан, а нарочито на подручју Улциња, гдје је нешто више од половине укупне обале погодна за купање и сунчање на фином пијеску. На другом мјесту долази Будва, а на трећем Бар. У слиједећем прегледу дајемо површину дужине плаже на Црногорском приморју:

Врста	Дужина у метрима	Површина у м ²	%
УКУПНО	52.250	1.416.700	100,0
Пјесковитих	17.510	820.000	57,9
Шљунковитих	15.740	406.700	28,7
Камених	19.000	190.000	13,4

Као што се види, 57,9% укупне површине плажа отпада на пјесковите, 28,7% на шљунковите, док свега 13,4% чине камените плаже. И у овом погледу најповољнији однос имају подручја Улциња и Будве.

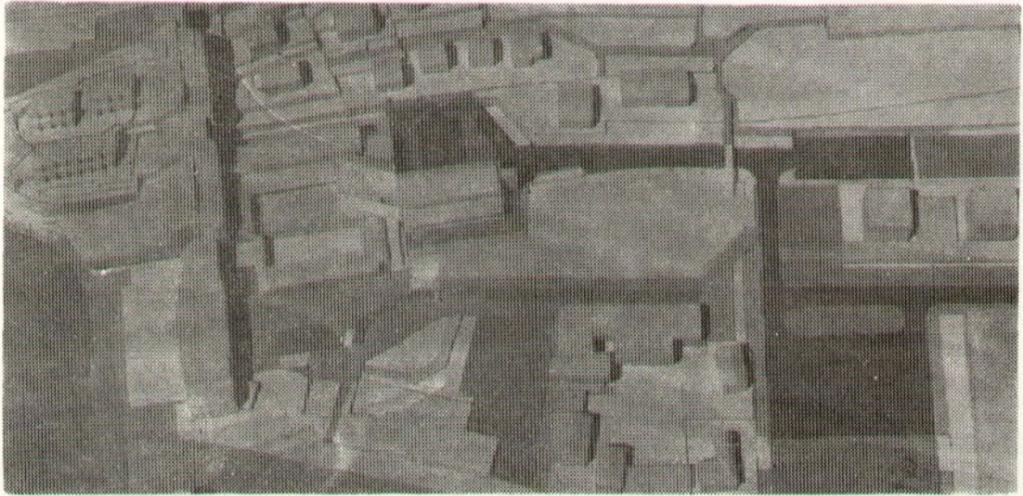
Годишње просјечне температуре ваздуха крећу се око 16°C, док максимална температура у љетњим мјесецима често прелази 30°C. У току године број сунчаних сати креће се између 2.298 и 2.578, зависно од мјеста. Највећи број сунчаних сати има Улцињ (7,4).

Температура морске воде у љетњим мјесецима достиже и до 29°C, док су ријетки случајеви да она падне испод 12°C. Црногорско приморје у току године има више од шест мјесеци температуру морске воде преко 18°C, четири мјесеца преко 20°C, а у току зиме има за 2% вишу температуру воде него Сјеверно и Средње приморје, те и по томе има значајну предност. Најчешћи вјетрови су: бура, југо и маестрал, с тим што бура, због планинског залеђа, не достиже велику јачину, за разлику од јужног вјетра који је доста јак, али не причињава веће штете. Може се у љетњим мјесецима издвојити као позитиван освјежавајући локални вјетар маестрал. У Игалу лековитост муља и извора, који садрже сумпор и јод, а у Улцињу радиоактивност пијеска и извори богати сумпором представљају позитивне елементе за туристичку понуду.

На Црногорском приморју постоје услови за развој приморског, туристичког, спортског, ловно-риболовног, кампинг, конгресно-научног и других видова туризма. Цетиње, Ловћен и Иванова корита су веома атрактивна мјеста јер омогућавају да се дан проведе на мору, а ноћ на обронцима Ловћена и Иванових корита, уз посјету Цетињу, које представља ризницу културно-историјске прошлости Црне Горе. Као

туристички потенцијали могу се навести и Скадарско језеро, Ријека Црнојевића, планински висови од преко 2.500 метара висине, кањони од којих неки припадају највећим у Европи (кањон Таре 1.300 м, Пиве 2.100 м, Мораче 1.000 м).

Др Ратко Вукчевић

Макета будућег хотела

ПРИЛИКОМ ДОНОШЕЊА средњорочног плана развоја за период 1976 — 1980. године било је ријечи да се приступи реконструкцији, модернизацији и изградњи хотела „Авала“. Та идеја је јединогласно прихваћена и поздрављена од стране грађана, након чега је зацртана у плановима ХТП „Монтенегротурист“, ООУР „Авала“ и Скупштине општине Будва.

Да би се дошло до најбољег могућег рјешења будућег хотела, ООУР „Авала“ је донијела одлуку о расписивању општејугословенског позивног конкурса за реконструкцију и изградњу хотела. ХТП „Монтенегротурист“, ООУР „Авала“ и Савез архитектата СР Црне Горе именовали су одређивачки суд — жири — у који су ушли проф. Милорад Пантовић (председник), Мр Миодраг Мирковић (замјеник председника) и чланови: проф. Урош Мартиновић, проф. Здравко Бреговић, Бранислав Ивановић, Стеван Лукетић, Мр Благоје Брајковић, Петар Перовић, Миличко Шљиванчанин, Тихомир Ивановић и Богољуб Рађеновић.

РАДОВИ — КРАЈЕМ 1979. ГОДИНЕ

Како је конкурс био позивни, жири је одлучио да се позове девет најпознатијих урбаниста и архитеката из свих наших република, и то: Георгије Констатиновић (Македонија), Халид Мухосиловић (Босна и Херцеговина), Јанез Лајовић (Словенија), Иво Филипчић и Ловро Перковић (Хрватска), Дејан Настић и Столе Максимовић (Србија), Милорад Вукотић и Владимир Пламеница (Црна Гора).

Конкурс је успио. Прву награду добио је рад архитекте Владимира Пламеница. Израда главних пројеката за реконструкцију и изградњу „Авале“ повјерена је љубљанском пројектном бироу „Амбијент“, који је понудио најповољније услове у погледу цијене и рокова израде. Предвиђено је да идејно рјешење пројекта буде готово до 15. марта, а главни пројекти до 30. октобра 1979. године. Предстоји израда инвестиционог елабората и обезбјеђење финансијских средстава, како би изградња овог репрезентативног угоститељско-туристичког објекта могла да почне крајем 1979. године.

У постојећем хотелу, како је предвиђено програмом за његову реконструкцију, налазиће се градска кафана са 745 квадратних метара затвореног и 715 м² отвореног простора, ноћни бар (285 м²), поливалентна дворана (намијењена за симпозијуме и веће банquete) са помоћним просторијама (495 м² затвореног и 95 м² отвореног простора), снeк бар, мирни салон са двадесетак фотеља за размишљање и читање, ТВ салон са 20 — 30 полупфотеља, салон за дјецу (30 м²), салон за игре (150 м²), намјењен за билијар, аутомате и за мањи казино, као и два базена — затворени (700 м²) и отворени (500 м²), који ће служити искључиво за рекреацију гостију. У склопу затвореног базена биће сауне, предпросторије са уређајима за сушење косе и кабине за пресвлачење.

ОКО 400 КОМЕРЦИЈАЛНИХ КРЕВЕТА

У новом дијелу хотела предвиђа се око 400 комерцијалних кревета — четири апартмана, 44 једнокреветне и остало двокреветне собе. Све смјештајне јединице имају предпростор, собу, купатило и лођу. Апартмани ће имати по 41 м², једнокреветне

тне собе по 22,90 м², а двокреветне по 27,40 м². Ресторан за нови хотел и бунгалове имаће 750 м² затвореног и 400 м² наткривеног простора, банкет сала (150 м²), таверна (180 м²), снeк бар (170 м² затвореног и 50 м² наткривеног простора, аперитив бар (250 м²), централна кухиња (700 м²), економски дио (300 м²) и магацински простор — 200 квадратних метара.

Будући хотел заједно с постојећим бунгаловима чиниће просторну и функционалну цјелину са око 600 кревета. Нови хотел биће „А“ категорије, типа градског хотела. Прилагођен савременим захтјевима, омогућавао би одмор и рекреацију преко цијеле године. Доминантним положајем и садржајем он треба да представља репрезентативни туристички објекат. Док се сви садржаји старог објекта, који му дају обилежје градског хотела, задржавају (градска кафана са терасом, бифе „Шљивић“ и ноћни бар), новим рјешењем наглашава се значај и функција старог града, који својом близином чини допуну садржаја новог хотела.

Улаз у хотел биће наткривен с директним прилазом пјешака и возила. Хотел је заједнички за читав комплекс и има вишеструку намјену са јасно издвојеним простором за пријем и одјаву гостију од простора за сједене, односно краћи боравак.

ХОТЕЛ ЋЕ СТАЈАТИ ОКА 220 МИЛИОНА ДИНАРА

Као саставни дио објекта „А“ категорије, озвучење подразумева звучни систем за комуникацију у ширем смислу и за емитовање музике у поједине просторије хотела. Предвиђају се и остали уређаји од класичног телефона до интерфона. Радио апарати инсталираће се у свим собама и имаће интерни програм емитован из централног студија. У апартманима ће се поставити колор телевизори. Хотел треба да има телепринтер и телекс везу.

Због ограниченог простора није могуће обезбиједити више од 80 до 100 паркинских мјеста за путничке аутомобиле. Испитаће се могућност двонамјенског коришћења гаража — за гаражирање и, у случају потребе, за склоништа, чиме ће се постићи знатне уштеде.

На мјесту садашњег ресторана пројектована је нова градска кафана са 250 столица, која је као аутономан погон потпуно независна од централне кухиње. Кафана има своју башту (садашња тераса „Авале“) и са њом чини јединствену технолошку цјелину.

Када буде завршен хотел ће имати око 18.500 квадратних метара, и то 1.700 м² гаража, 13.500 м² затвореног, 2.155 м² наткривеног простора и око 1.200 м² тераса.

Према предрачуна, радови на реконструкцији и изградњи „Авале“ стајаће око 220 милиона динара, и то за позивни конкурс — награде и обештећење учесника — 1.000.000,00, за израду главних пројеката — 7.000.000,00, за локације, инфраструктурне објекте, грађевински дио и опрему око 200.000.000,00 динара. Како је у питању веома значајан објекат високе категорије, који ће се градити двије године, могућа су и одступања од предвиђених цијена. У сваком случају, та средства треба обезбиједити из ино кредита (75%) и из Фонда за неразвијена подручја (25%).

Миличко Шљиванчанин

НАЈУСПЈЕШНИЈА ГОДИНА ЈАДРАНСКОГ САЈМА

УСПОН ТЕК ПРЕДСТОЈИ — ОН ЈЕ НА ПОМОЛУ

Међународном изложбом „Опрема 79“ на којој су тридесет организација из наше земље и двадесет из иностранства изложили најсавременију опрему за туристичке и угоститељске објекте, домаћинства, школе, канцеларије и болнице, Јадрански сајам за вршио је ову годину, најуспјешнију у свом досадашњем пословању.

Да би се стекла слика о развоју и успону ове године сајамске организације у нашој Републици, изнијемо неке показатеље. Прије четири и по године радна сезона трајала је само 90 дана, док је ове године одржано преко 20 привредних и других манифестација у укупном трајању од 240 дана. У првој години пословања остварен је укупан приход од 900.000, а на крају ове године ће износити 23 милиона динара. Сајам данас располаже са шест павиљона и 20.000 квадратних метара уређеног изложбеног простора. Изванредни климатски услови омогућавају рад преко читаве године, што је на почетку била само жеља. Данас је Јадрански сајам стицајем пословних људи из цијеле земље, мјесто гдје се о нашим привредним достигнућима и могућностима информирају бројна туристичка породица која стиже из близу 20.000 мјеста у свијету.

ПРИРЕДБЕ

Из године у годину пословање је било све више, што говори да смо добијали повјерење привредних и друштвених организација широм земље. Остварили смо успешне контакте са земљама у развоју, као и с високо-индустријализованим земљама Европе. Данас је велики број оних који желе да учествују на нашим приредбама, по некад и толико велики да се свим захтјевима не може удовољити због ограниченог изложбеног простора — истиче Лео Обрадовић, који је од оснивања ове организације, такође, дану и ноћу у павиљонима, са излагачима и на путовањима која имају за циљ остваривање нових идеја и послова.

Требао би доста простора да би се набројале све привредне, друштвене, културне и друге приредбе које су одржане на Јадранском сајму. Између многих, четири су се афирмисале као међународне: „Туризам и исхрана“, која се одржава у марту, „Љетњи сајам“ — интернационални шопинг који траје пет мјесеци, септембарска изложба, посвећена грађевинарству и опреми, и „Опрема туристичких објеката и домаћинства“ која се одржава у октобру. Не треба заборавити на традиционалну изложбу „Заштита човјекове средине и околине“, коју прати и симпозијум на ову тему, као и многе друге манифестације које имају и међународни карактер, с обзиром да их посећују и користе гости из цијелог свијета.

РЕЗУЛТАТИ

Говорећи о раду Сајма, Лео Обрадовић је досадашње резултате подијелио у неколико група.

— Информисање бројних туриста, домаћих и иностраних, је сте оно што посебно радује. Туристичке могућности Црне Горе и цијеле наше земље овдје се на најбољи начин исказују потенцијалним корисницима;

— преко изложби, које се организују на Сајму, привредна достигнућа наших колектива по-

Лео Обрадовић

казују се великом броју наших људи, као и онима који овдје стижу као туристи и пословни партнери;

— већи број семинара, симпозијума конгреса и других масовних скупова, такође, су прилика да се сагледају успјеси и проблеми који прате нашу привреду;

— изложбе земаља у развоју и других више или мање развијених индустријских земаља прилика су за повезивање наше привреде с привредом тих земаља. Ту су и многе културно-забавне и друге приредбе, које су од

великог значаја за будванску општину и цијелу нашу Републику.

ПЛАНОВИ

Јадрански сајам трасира пут за још веће успјехе и радне побједи. Већ идуће године одржаће се тридесетак приредби — изложби, кон-

ПРИЗНАЊА

За четири и по године рада Јадрански сајам је сваке године добијао по неко друштвено признање. Сјетимо се „Златне јабуке“ — признања за рад које је стигло из Њујорка, признања Народно-техничке Југославије, Новембарске награде општине Будва и Првомајске награде Привредне коморе Црне Горе, коју је, ове, 1978. године добио Јадрански сајам.

греса, симпозијума и других манифестација — у трајању 320 дана.

— Да бисмо изашли у сусрет све већем интересовању излагача из наше земље и из свијета потребни су

нови простори — каже Лео Обрадовић и додаје да је зато њихов петогодишњи план развоја доста амбициозан.

До 1985. године на Сајму ће бити изградња велика и најсавременије опремљена дворана универзалног типа, намијењена специјализованим изложбама, конгресима и другим масовним скуповима. Имаће 4000 квадратних метара и њена изградња стајаће око 100 милиона динара.

Планира се изградња амфитеатра на површини од осам до десет хиљада квадратних метара, чија ће намјена бити вишеструка: на њему ће се одржавати спортске и друге приредбе, које ће моћи да прати велики број људи. Овај објекат ће много значити за проширење дјелатности Сајма, нарочито у току љетних мјесеци, а његова изградња треба да стаје 70 милиона динара.

На Сајму ће се градити и хотел „Б“ категорије, који ће имати 250 лежаја, Вишеструке су потребе за оваквим објектом за чију изградњу треба обезбиједити око 90 милиона динара.

Уредиће се и читав про-

Сајам је постигао изванредне резултате у презентирању достигнућа наше Републике и цијеле земље. До 1985. године у нове објекте биће инвестирано преко 300 милиона динара, што ће омогућити нове послове и рад током цијеле године.

стор на Сајму, изградити продајни салони, па инфраструктурни објекти и складишта за робу, која толико недостају, и за ту сврху биће инвестирано преко 30 милиона динара.

— Досадашње изложбе постаће још атрактивније. Нови објекти омогућиће већем броју излагача приступ, а вријеме рада Сајма продужиће се на цијелу годину. Што је битно, оствариће се бољи финансијски резултати. Интензивираћемо сарадњу са Италијом и другим земљама Медитерана преко организовања Сајма медитеранских земаља, а продубљиваћемо и проширићемо сарадњу са земљама у развоју. Очекујемо, наравно, помоћ шире заједнице, у првом реду будванске општине, а потом и цијеле Републике, јер је наш развој интересант за шире подручје — рекао је на крају Лео Обрадовић.

Саво Грегковић

У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „МИРКО СРЗЕНТИЋ“

Витрине Основне школе „Мирко Срзентић“ у Петровцу, које су испуњене бројним наградама и признањима с разноразних општинских, међуопштинских, републичких и регионалних такмичења, обогаћене су прошлог новембра са још једним значајним одличјем — Новембарском наградом ослобођења будванске општине.

„Основна школа „Мирко Срзентић“ у Петровцу на мору већ годинама постиже веома запажене резултате“ — каже се у образложењу предлога Просвјетно-педагошког завода да се овом колективу додијели Новембарска награда. Посљедњих десетак година ти резултати су нарочито запажени. Колектив је уложио знатна средства да би учioniце опремио савременим намјештајем, училима и модерним техничким средствима, имајући у виду да је то неопходан предуслов да се убрза процес осавремењивања и унапређивања наставно-васпитног рада. Нарочито је значајна околност што је највећи број предавача остао у овој школи по петнаест, двадесет и више година, па су били у прилици да добро упознају како услове за живот и рад својих ученика, тако и индивидуалне особине низа генерација својих васпитаника. Захваљујући томе могли су да одаберу од говарајуће васпитно-образовне мјере у циљу постизања трајнијих и вреднијих резултата.

Од не мањег значаја је и чињеница да су школом у посљедње двије деценије руководили веома добри и истакнути просвјетни радници, који су знали да обједине све снаге у колективу и да их усмјере у жељеном правцу, тако да су јединственим дјеловањем постигли заиста запажене резултате у наставно-васпитном раду, на плану културне и јавне дје-

Награда у праве руке

латности школе и на њеном повезивању са друштвеном средином.

Имајући у виду чињеницу да је школа дужна да код дјече развија и смисао за естетику, знатна пажња поклањана је уређењу околине, њеном озелењавању и

средици афирмисала као незамјениви фактор кад су у питању не само школске већ и друге јавне друштвено-политичке манифестације.

У образложењу Просвјетно-педагошке службе се истиче увјереност да ће ово високо признање доћи у праве

Признање и подстрек

— За сваког члана овог колектива Новембарска награда ослобођења представља велико признање, подстрек и обавезу да уложи још веће напоре у остваривању задатака који стоје пред нама као просвјетним радницима — рекао нам је Стијепо Грегковић, директор Основне школе „Мирко Срзентић“. — Међутим, овај колектив има доста препрека на путу спровођења програма школе усмјереног образовања. Ради се, у првом реду, о недостатку школског простора и савремених учила. Многи сматрају да Петровац има нову школску зграду. Истина, она је направљена прије десетак година, и то, као што је познато, из средстава солидарности наших народа након земљотреса. Али, зграда је грађена од монтажних елемената слабог квалитета, тако да смо ни пуну годину дана послале њене изградње почили с оправкама и крпљењем. Сада смо у једном дијелу зграде уселили Дјечји вртић, што нам је још више отежало услове рада. Морали смо преграђивати ходник да бисмо добили још једну учioniцу. О простору за извођење наставе физичког и општег техничког образовања да и не говоримо.

Надамо се да ћемо захваљујући успјешном референдуму о увођењу самодоприноса за школство и здравство убрзо превазићи и ове тешкоће.

Стијепо Грегковић

култивисању, тако да у том погледу може служити за углед свим другим школама.

Посебно треба истаћи да школа постиже изванредне резултате на пољу културно-просвјетног и забавног живота у мјесту и да се у

руке и да ће послужити као подстицај за постизање још већих резултата.

Основна школа „Мирко Срзентић“ је мала по броју ученика (око 200) наставника (15), али је међу васпитно-образовним установама у нашој Републици веома запа-

жена по својој културној и јавној дјелатности и ваннаставним активностима.

Ученици сваке године учествују у традиционалној манифестацији „Школски час“, који организује лист „Политика“. Тако су и у току „Школског часа 78“, покренули више акција масовног карактера у оквиру школе, Мјесне заједнице и Општине. Између осталог, изведено је шест радних акција на уређењу мјеста, тако да се може слободно рећи да су наставници и ученици у доброј мјери заслужни што је Петровац ове године проглашен као најуређеније туристичко мјесто у нашој Републици.

При школи ради 19 секција и ученичких организација, Готово да нема ученика који није обухваћен неком слободном активношћу за коју се определили на основу жеље и склоности. Секција младих горана засадила је на стотине садница палми, мимоза и другог украсног биља уз обавезу да редовно одржава и гаји засађено растље.

У акцији „Јединствени у одбрани и заштити“ ученици су похваљени за спремност и организованост. Музичка секција освојила је прво мјесто на квизу музичке омладине Црне Горе. Прво мјесто освојила је и рецитаторска секција на међуопштинском такмичењу рецитатора основних и средњих школа, а у витринама школе налази се и плакета о освојеном првом мјесту на републичком такмичењу ликовног стваралаштва младих.

Петровачки основци и њихови наставници нијесу само успјешни такмичари, већ и добри домаћини и организатори. На том плану положили су испит за вријеме републичког такмичења историчара и организовања међуопштинског кроса, за што су, такође, добили похвалу.

В. Станишић

ЗАПИСАНО НА НЕРЕТВИ 1978. ГОДИНЕ

ЧОВЈЕК И РИЈЕКА

Човјек је — ТИТО.
Ријека је — НЕРЕТВА.
Вријеме: прије тридесет и пет година, данас и увијек.
Дванаестог дана мјесеца новембра сусрели су се ТИТО, НЕРЕТВА и хероји са ријеке-легенде.

Вили смо тамо да обавијестимо оне који нијесу били међу оних сто хиљада људи на великом јубилеју битке за човјека.

Преписујемо текст с плаката којим је уљепшана Јабланица и вријеме после 35 година. То је наређење I дивизији:

„Рањене не смијете оставити тамо. Ми ћемо их ићи далеко. Треба их пребацити преко Млиништа у Гламочко поље а онда их онда даље. Наредите да се то одмах изврши. Са вањим маршем пожури-те.

Ја се налазим близу.“
3. II 1943.

ТИТО

Рекао је: „Ја се налазим близу“.

Додајемо: И онда, и данас, и увијек — близу је ОН.

Шта казати о Неретви?

Вјековима је текла кроз земљопис и уливала се у Јадранско море. Од фебруара 1943. Неретва тече кроз историју, а улива се у слободарска срца ове планете. Тако нешто није се никад десило. Из малог земљописа Човјек је премјестио ријеку у велику историју.

И Ријека и Човјек постали су легенде. Живе, непресушне.

Шта казати о танком и на брзину урађеном мосту преко кога је прешло 4.000 рањеника, огромни збјег, пролетерске јединице?

О томе нека говори руководац инжењеријске је

динице при Врховном штабу друг Владимир Смирнов Волођа. И он је после 35 година стигао да види свој мост — данас најчуднији споменик под капом небеском.

Преписујемо с магнетофонске траке ријечи друга генерал-потпуковника инж. Смирнова:

„То наређење добио сам лично од друга Тита у Остропцу кад је дошао у Штаб Треће дивизије. Прво смо срушили гвоздени мост код Остропца и наставили даље. Дошли смо на Караулу и ту срушили још два моста: велики жељезнички и мањи друмски. Вратили смо се у Јабланицу, ту је било много рањеника“.

— Мостови порушени, а на обали Неретве много рањеника. Шта сте, друже Волођа, у том тренутку помислили?

— Питао сам се, гледајући рањенике и збјег, шта ће се с њима десити ако порушим све мостове! Међутим, Тито је наредио да се и последњи мост сруши. Дао ми је задатак прије четири дана. Сад се ја питам: а ако се ситуација промијенила на терену?! Дошао сам поново код друга Тита и рекао му да мост код Јабланице није срушен. Он ме је погледао и просто се зачудио. „Зар још то није готово?“ упитао је. Схватио сам наређење и отишао са инжењерима на задатак. Имали смо само нешто мало експлозива из неексплодираних италијанских бомби код Шњита.

— Дакле, сад су већ били срушени сви мостови на Неретви?

— Јесте. А онда сам добио хитно наређење да се јавим другу Титу, лично. Он ми је наредио: „Дај, Волођа, направи прелаз преко Не-

ретве“. Ја сам се прекрсио, то је био најтежи тренутак у мом животу. Све ми се смутило у глави. Не памтим да ли се још ту неко налазио. Само ми је у глави одзвањало: преко Неретве, преко Неретве, преко Неретве! За мене — као инжењера с доста година праксе — то је био нереалан захтјев. Такав подухват не би могле извршити ни много опремљеније армије. Али, кад Тито каже, значи то треба урадити и то се може извршити. На путу за Јабланицу расправљао сам са својим инжењерима о томе гдје премостити Неретву. Неко је рекао: „Друге Волођа, најбоље је да направимо прелаз поред оног срушеног моста“. Настала је сјеча телеграфских стубова које смо везали за гвоздену конструкцију обореног моста. И тако, за 19 часова над људских напора мојих инжењераца, који су радили у немогућем положају, понекад висећи главом наниже, над Неретвом — кад би па-ли, спаса им не би било — направили смо тај мост.

— Подигли сте мост, извршили сте наређење друга Тита и заједно са овим спасоносним објектом, да не кажемо и мостом, ушли у легенду. Шта сте затим урадили?

— Опет сам отишао у Грачаницу код друга Тита да му кажем да је мост готов. Он ме је примио и рекао: „Знам. Ми вечерас већ идемо преко моста“. Ја сам се вратио с њим и пратећи га 8. марта, у зору, прешли смо преко моста“.

И један и други мост налазе се у Јабланици. Ту је и трећи, танковијастички челични мост — дјело радних људи у социјалистичкој изградњи. Али, људи као да не виде овај бетонски колос.

I Broz Tito

Raņene ne smijete ostaviti tamno, mi ĩemo ih ići daleko. Treba ih prebaciti preko Mliništa u Glamočko polje a onda ih onda daље. Narediti da se to odmah izvrši. Sa vanjim maršem požurite.

3. II 1943

Tito

НЕРЕТВА 1943-78

Тито: „Рањенике не смијете оставити!“

Сви похрле према оном Волођином мосту. Фотографишу га, прелазе преко њега. Падне и понека суза узбуђења у ријеку, коју, такође, људи не виде. Они виде ону коју је Јосип Броз преселио у историју.

О чему још да вам причамо с Неретве?

Можда о томе како су се први пут после рата срели пролетери са Титом и Неретвом. О томе како су поново покушали да саставе посаде на брдском топу или тешком митраљезу. Увијек је понеко недостајао. Или,

само су још у животу по је дан или ниједан из читавог вода.

Како је то дивно, а у исто вријеме дирљиво, кад хероји плачу са својим митраљесцима, куририма, куварицама, санитетима, са свима из прве борбене линије. Других линија и није било, осим прве.

Причу о Неретви: бесконачну, натчовјечанску, најхуманију — не може потписати један човјек. Њени су потписници Тито и сви живи и мртви пролетери.

Радован ЈАБЛАН

НИ ЈЕДНО ВРИЈЕМЕ КАО РАТНО није тако бога то догађајима, утисцима и осјећањима који се дуго памте и тешко заборављају. Нарочито се дубоко утисну у сјећање моменти у којима се радило о бити или не бити, у којима је био у питању сопствени живот или живот најближих другова. Вријеме, ипак, чини своје: блиједе сјећања, муте се ликови, бркају слике, испреплићу утисци. Али, нарочито некад, кад их нешто подстакне, изроне из заборава и пукну пред очима као да су везани за не-

Догађаји који се не заборављају

што што се колико јуче догодило. Најчешће су таква сјећања везана за тренутке у којима су се моралне дилеме снажно наметале, а које је човјек дубоко интимно преживљавао.

САХРАНА

Послије два дана жестоких борби, 2. и 3. марта 1943. године, над Вилића гумном завладала је тишина на Ко-

били. Нијемци су одступили. Наш 3. батаљон се прикупио. Тражили смо погледима познате, бојажљиво питали за њих. Чести су били одговори: погинуо, рањен. Професор Радовић — предавао ми је математику у гимназији. „Плус и минус“ — вели — „то је као пријатељ и непријатељ. Минус пута минус, непријатељ нашег не пријатеља наш је пријатељ“.

Погинуо као бомбаш. Шћепан Ђуровић био је најстарији пушкомитраљезац. На Бугојну је добио на дар заплитан сат, као најбољи. Погинуо. Руса Јововић, црна и витка, издуженог продоховљеног лица — погинула. Погинули су и Бранко Вујачић, Никола Беара, Мујо Буљугић, Мане Мандић, Милован Коматина... Рањени су Милосав Бабић, Мајо Ковачевић, Драго Филиповић, Мирко Ватрићевић, Боса Брајовић, Душан Мирановић, Радуша Ђуровић, Драго Пирижота... У борби за рањенике повећали смо десетинама њихов број. Чета се смањила, многи су одијели рањенике. Пребројавају мртве и рањене — 56 из батаљона.

По брдима снијег. Ноћу мраз. Сунце понекад провири између сивих облака. Треба да се врати једна група да прикупи наше мртве и сахрани их. Запала ме је та дужност. Дају нам упутства. Не морају сви на исто мјесто. Боље по главицама, како су изгинули. Ко преживи, тако ће их најбоље наћи.

Ништа није тако страшно као вратити се мртвим друговима. Кад се пође с бојишта, све се помијеша: празнине у строју, мртви, рање-

ни, прекомандовани. Живи илузија да ће се, можда, једног дана вратити. Врати се понеки рањеник. Дође други, пролази вријеме, заборави се. Али кад се вратиш и видиш мртве, илузије нестане. Пролази вријеме, али та слика не блиједи.

Смрзнута тијела другова стављамо у плитке рупе. Не бисмо хтјели да им видимо лица. Боље да нам остану у сјећању онакви какви су били живи. Заносимо главе. Али, поглед склизне. Из уста траг закорјеле крви, нема оца, одваљено чело, све искидано. Пожури, другови! Ту их мора бити још. Ту је и 3. јуришала. Нема професора? Како нема! Нашли смо га разнесена бомбом, на гомили, с једним њемачким војником. И онога што је рањен остао, па промрзао. Како? Ишао је у бомбаше и није се вратио. Кад су сју-традан до њега наши дошли, испоставило се да је био само рањен. Чим су га загријали, издахнуо је. Да су знали, изнијели би га исте ноћи. Зашто нијесу провјерили?

Закопали смо последње, покрили лишћем и снијегом. Запамтите, другови, ко преживи нека каже њиховима — одмах испод врха, изнад неколико букава, на западин ку...

Михаило Брајовић

Борђе Андрејевић Кун: Хируршка интервенција

УЗ 35. ГОДИШЊИЦУ БИТКЕ НА НЕРЕТВИ

Ко осам часова 2. марта 1943. године непријатељ је отпочео напад на превој Радуше. У том првом јуришу на челу одреда, састављених од бомбаша и аутоматичара, јуришају њемачки официри. Од експлозија њемачких бомби гори Вилића гумно и јечи планина. Ми одговарамо истом мјером. На блиском одстојању од 10—15 метара њемачки стрељачки stroj је морао залећи. Приковани су за земљу ватром наших пушкомитраљезаца и бомбаша. Борци враћају непријатељу њихове бомбе — качамаре, како смо их ми звали, а и своје не штеде, јер је сваки из пећине у долини Раде узео по 8—10 бомби, а било је у свакој чети бар по десет бораца који су понијели пуне војничке торбице бомби.

По јачини ватре закључујемо да непријатељ тежиште удара преноси на нашу 1. чету и батаљоне III крајишке бригаде. У том жестоком окршају, чета се нашла у веома тешкој ситуацији, па је дошло до малог помјерања, али брзо се средила и прешла у противнапад. Крајишници бочном ватром приморавају Њемце да залегну. Тада на сцену ступају наши бомбаша и пушкомитраљесци, а с непријатељске стране снајперисти, артиљерија и минобацачи. Настаје прави пакао. Земља подрхтава под нама. Од експлозија артиљеријских граната, мина и бомби сине и земља по нашој одјећи, труње у очима, земља и снјега у устима. Наш stroj се проређује, мртви леже поред живих другова, многи рањеници се сами борбеној линији, неће, а лакши остају у првој борбеној линији, неће да напусте положај. И бригадно превидијалште је у првој борбеној линији.

Командант батаљона Нико Стругар је, као и увијек, у борбеном строју. Из његових руку машинка прецизно туче, а поремено и по која бомба сине. Стално се чује његов продоран глас: „Храбро, синови кршне Далмације, поносне Босне, гордог Левњена и Комова, држите се боковни моји, попуштања нема и неће га бити!“ На положају је остао цио дан и издржао свих 11 јуриша.

У ПРВОМ НАЛЕТУ ПОГИНУЛО ЈЕ 20 ГРОВОА

На средокраћу брисаног простора, који је износио око 20—30 метара, Њемци приковани за земљу снажном ватром наших митраљезаца и бомбаша трпе велике губитке. Поново засипају наше положаје минобацачком и артиљеријском ватром, извлаче рањенике и повлаче се на вину шуму од јуришне локације, али ни тада нијесу удаљени од наших положаја више од 50—60 метара. Мртве су оставили у снјегу, рачунајући да ће их извући у сљедећем јуришу.

Настао је затишје. Сумирају се резултати и извлаче искуства. Већ у првом налету из строја Батаљона избачено је око 20 бораца. Најтеже губитке претрпјела је 1. чета. Погинули су познати бомбаша и пушкомитраљесци: *Комиен Јанковић, Дуња Ђокић, Мака-Љубо Живковић, Војислав Јекшић, Миле Јакшић и Владо Радић*, храбри ратници и неустрашиви борци с Вуого, Купреса, Ливна и многих других попришта. Закључно је да битку на Вилића гумну морају да добију бомбаша и митраљесци, а како су главна мета њемачких снајпериста били пушкомитраљесци јасно је било да сваки старјешина, од десетара на до командант та батаљона, мора замијенити рањеног или погинулог митраљесца. Проблем бомбаша није се уопште постављао, јер су сви испробали своје бомбашке способности. Међутим, утврђено је да дефанзивне бомбе у дубоком снјегу нијесу биле тако ефикасне као офанзивне. То је запазио командант батаљона и одмах је упутио Милована Дрљевића да из магацина Врховног штаба допремо што више офанзивних бомби.

Непријатељ туче топовима и минобацачима Крајишници и наш 3. и 1. батаљон који су уведени у борбу према Орловачи Караулици и Кобили. Најснажнију ватру сипају на Вилића гумно које поново подрхтава као од земљотреса. Имамо осјећај као да су Швабе ријешиле да претрпе дигну у ваздух. Непомични на својим положајима, будно осматрамо, иако је видљивост ограничена због експлозија мина и граната. Њемци припремају други јуриш — преносе ватру по дубини на наш 5. батаљон и позадинске јединице. На бојишту се распадају дим, а Њемци јуришају. Кад су пришли на одстојање од 20—30 метара, као по некој команди која је једновремено допирала до сваког борца, отварамо ватру. Бомбаша их засипају свежњенима бомби Њемачки се редови проређују, али преживјели газе преко љевеши не обзиру се на жртве, кидишу и настоје да по сваку цијену слома отпор протетера.

НЕПРЕМОСТИВИ ВАТРЕНИ ЗИД

По ватри и продорним узвицима: „Јуриш, ура, напријед протетери!“ Процењујемо да оба батаљона III крајишке бригаде и наши 3. и 1. батаљон врше противнападе на оба бока уклињеног непријатеља на Вилића гумну. Прва и Трећа чета подржавају те противнападе. Непријатељ уводи свеже снаге и настоји да овлада положајима 2. чете. Прочињено је да ће на том дијелу фронта сломити отпор наших снага и створити повољне услове за коначно овладавање превојем. Нови јуриши Њемаца наишли су на живи ватрени зид. У обостраним жестоком окршајима бомбаша и митраљезаца Њемци су претрпјели велике губитке и били присиљени да се повуку на позадне положаје.

У том јуришу из строја 2. батаљона избачено је око 25 бораца. Највеће губитке претрпјела је 2. чета. Узалудне су биле команде Ника Маркова да борци не гађају непријатеља из стојећег става. Ту су на бојном пољу погођени у главу или у предјелу горњег дијела тијела остали *Василије Вујановић, заменик комесара II чете, Јово Звицер, командир вода Благож Мартиновић, омладински руководилац 2. чете, и десетари: Марко Вушуровић, Јанко Јанковић, Никола Јовићевић, Марко Петричевић, Лазо Ђурковић, Милош Ловрен, Стојан Љубоја и Милош Гурбор* — све неустрашиви борци. Од њих једанаест, петорица су били пушкомитраљесци, али њихови митраљези су и даље дејствовали из руку њихових помоћника или старјешина који су се заветовали да ће осветити погинуле другове.

До подне 2. марта непријатељ је извршио још неколико јуриша, покушавајући да заузме Вилића гумно. Трпιο је губитке, уводио свеже снаге, ударао главом о зид и, шамућен, враћао се назад.

Народни херој Нико Стругар

СВИ СМО БОМБАШИ

Пошто није успио да оствари постављени циљ, непријатељ покушава да пронађе слабе тачке у нашем борбеном поретку. На лијевом крилу наше 3. чете. Њемачки официри процијенили су да је та јаруга погодна за упућивање јаким снагама и да обухватом нашег лијевог крила слома отпор батаљона и овладају превојем Радуше.

Негде око подне уследио је пети или шести јуриш који је, по јачини снага и употреби средстава, био најснажнији. Дуж читавог фронта, с тежиштем напада на 3. чету и 3. батаљон, непријатељ је кренуо у напад, коме су претходиле артиљеријска припрема и бомбардовање. Мијешају се експлозије мина, граната и авионских бомби. Њемачки пилоти митраљирају у бришћем лету. Земља је изрована. Створен је утрпак да на том превоју није остао ни један метар земље који није избраздан минама, гранатама, ручним и авионским бомбама.

Знак да ће ускоро услједити нови јуриш био је пренос артиљеријске ватре по дубини. То је био и сигнал санитету 2. и 5. батаљона и Бригаде да укажу помоћ лакшим рањеницима и да из првих борбених линија извучу тешке рањенике.

Мишо МАРТИНОВИЋ
и Васо МИТРОВИЋ

ВИЛИЋА
ГУВНО

II

Реденици су напуњени и бомбе спремне — подијелене су борцима непосредно пред овај јуриш. Одједном уз страховиту галаму, њемци крену у напад. Поново њемачки официри, уз грдне, најтеже и псовке, воде своје војнике да поморе наше рањенике или у смрт. Наши пушкомитраљесци одговарају плотуном на плотун. Сви смо бомбаша. Ворба се води претрпа у прса. Настаје је страхан дубоко између далеког надморног непријатеља и пролетерског батаљона. Наши борци хватају се у коштац с њемачким старјешинама и војницима, савладавају их или гину једнострепено. Делу искрваљена противника била су ријешена да се боре из краја. Ми смо бранили своју земљу и рањене другове, а Њемци су пустошили по туђој земљи и били спремни на невиђени злочин — да униште 4.000 рањеника.

ИЗ СТРОЈА ЈЕ ИЗБАЧЕНО ПРЕКО 30 БОРАЦА И БАТАЉОНА

У тој веома тешкој ситуацији командант бригаде Радован Вукановић одлучује да према Орловачи, Караулици и Кобили остави слабије снаге и да у противнапад, у бок и позадину непријатељских снага, које су јуришале на Вилића гумно, упути главне снаге 3. и 1. батаљона. У том моменту најкритичније је било на лијевом крилу Батаљона. Трећа чета одбијала је јурише који су се смјењивали у таласима. Њемци и даље стално нападају, не обазирјући се на велике губитке. На десном крилу нашег батаљона ситуација није тако тешка. Крајишници и наша 1. чета сломили су нападну моћ противника. И Друга чета приморала је Њемце да залегну. На том дијелу фронта непријатељ не уводи нове снаге. Командант батаљона дозива команданте 3. чете и каже му: „Држите се храбро, Душане!“ а командир 1. и 2. чете наређује да изврше снажан притисак на непријатеља, чије нападе могућности слаба, како би омогућио 3. чети да изврши задатак. Тек што је то изговорио и наредио, на лијевом крилу је настао прави крклацац. Умјесто њемачког позива на јуриш, чују се команде на нашем језику: „Напријед, протетери!“ То су били борци 3. и 1. батаљона и наше 3. чете, који

у незадрживом јуришу приморавају Њемце да се повуку на првобитне положаје.

Тако се завршио и тај јуриш. Из строја Другог батаљона избачено је више од 30 бораца. Највеће губитке претрпјела је 3. чета. Погинули су прослављени пушкомитраљесци и бомбаша *Душан Кековић*, командир вода, *Милош Николић*, десетар, и борци *Стипе Јуричевић, Иве Прецић, Лазо Шкорић* и *Милан Митровић* — са *Кордуна*. Тешко су рањени *Милан Митровић* и *Никола Миковић*, који су подлегли ранама у Централној болници у V непријатељској офанзиви.

Озлојеђени што се тако упорно бранимо, смјело и дрско вршимо противнападе, Њемци цио дан врше јуриш за јуришем с несмањеном жестином све до пет сати послје подне, када су извели и посљедњи, једанаести, јуриш и изгубили битку.

Другог марта око пет сати послје подне непријатељ је на Вилића гумно разбијен и приморан на повлачење. У току ноћи 2/3 марта, отпочео је пролетерске и VII банијске дивизије који се завршио 3. марта паничним бјекством непријатеља према Бугојну и расулом 717. дивизије, усташа и једног пука 718. дивизије. Противударом је руководио Врховни командант друг Тито са командног мјеста на Маљену.

Када су кроз наш борбени распоред прошли борци 5. батаљона да наставе гоњење деморалисаног и застрашеног непријатеља, а ми остали на Вилића гумно да сахранимо погинуле другове, догодило се оно што нико није очекивао — изгинула је скоро цијела команда 3. чете. Поред ватре, око које се била окупила, пала је минобацачка мина. Погинули су командир чете *Душан Стругар*, комесар чете *Обрен Вујовић*, замјеник командира чете *Илија Вујовић* и командир вода *Симо Баровић*. Остала је жива једино *Вукица Мићуновић*, замјеник комесара чете. Преживјели борци 3. чете су кроз плач и жељане дозивали своје погинуле другове, јер су се тешко мирили са чињеницом да су изгубили команду чете када је битка за одбрану рањеника била добијена.

ПРИМЈЕР И ПУТОКАЗ

У боју на Вилића Гумно погинуло је 52 борца.

За беспрекорно пожртвовање, храброст и не виђено јунаштво на Вилића гумно, као и за херојске подвиге у биткама на Бугојну, Купресу, Ливну, Јајцу, Книну и Имотском, одликовани су Ордену народног хероја Југославије борци пали на Вилића Гумно: командир чете *Душан Стругар*, омладински руководилац чете *Благож Мартиновић* и командир вода *Симо Баровић* и *Јово Звицер*.

Нема потребе да ми дајемо оцјену о тој нашој великој побједи. Оцјену је дао друг Тито већ сјутрадан, 3. марта 1943. Наредба о похвали IV пролетерске, III крајишке бригаде, II батаљона IV пролетерске и команданта *Ника Стругара* гласи:

„Другог марта једна њемачка фашистичка колона, са подлом намером да се по сваку цијену пребије преко Вилића гумна према Шћигу и угрози наше рањене другове, била је у посљедњем моменту дочекала од јединице наше Јуночке IV пролетерске пролетерске бригаде. У једнојственој непрекидној и упорној борби 2. батаљон ове бригаде успио је не само зауставити ову непријатељску колону него је и у потпуности разбијао.“

Свјесни своје велике одговорности и љубави према нашим рањеним борцима, наши борци IV пролетерске бригаде својом крвљу и својим животима испунили су славно крвљу задаћу. За ово беспрекорно херојство бораца IV пролетерске бригаде, а нарочито 2. батаљона, изражавамо им своје признање и дубоко захвалност. Нека овај херојски подвиг бораца IV пролетерске пролетерске бригаде и јединица Крајишке ударне бригаде служи као примјер свим борцима, командирима и политичким комесарима наше Народноослободилачке војске.

У овим великим и судбоносним данима, када се острвљени непријатељи скомише на нас са својом страном са циљем да униште нашу легендарну Народноослободилачку војску, а у првом реду да угрозе наше рањене хероје, пред све наше борце, командире и политичке комесаре, поставља се као највећи и најтежи задатак бранити својом крвљу и животима рањене другове.

Изражавам своје признање и захвалност, такође, команданту 2. батаљона IV пролетерске пролетерске бригаде другу Стругару Нико, који је у овој тешкој и крвавој борби, као и у свим досадашњим бојевима, показао велику храброст, хладнокрвност и јунаштво.

Овај подвиг бораца IV пролетерске пролетерске бригаде нека служи као примјер и путоказ у даљим нашим тешким и напорним борбама свим борцима, командирима и политичким комесарима наше Народноослободилачке војске и партизанских одреда Југославије.“

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

УЗ 200-ГОДИШЊИЦУ СМРТИ ЖАН ЖАК РУСОА

Противник апсолутизма

ЈЕДНА ОД НАЈКОНТРО-ВЕРЗНИЈИХ ЛИЧНОСТИ вијека просвјетности, Жан Жак Русо (1712 — 1778) био је филозоф без филозофског система, изданак и, у исто вријеме, негативна просветитељства. Његове идеје о вјерској толеранцији и о слободи сличне су Волтеровим, Ди дровим и Холбаховим, али он је, насупротив њима, просветитељском рационализму супротстављао ирационализам. Истицао је права срца и осјећања насупротив знању, логици и разуму.

У полемици са окамењеним установама старог поретка дошао је до пуног изражаја Русоов смисао за критику. Под утицајем Дидроа, он је негативно одговорио на тему Академије: „Доприноси ли развитак науке и умјетности подизању морала?“. Сматрао је да развитак цивилизације не доприноси моралном препороду друштва и његовом развоју, пошто, наводно, цивилизација разара природно стање, рађа ле-

ност, квари укус и слаби карактер. Према мишљењу овог „творца јеванђеља револуције“ науку је створио пошрок, који је и одржавао. Тако је реторика настала из честољубља, геометрија из тврдиљубља, физика из пукости и празне радозналости, астрономија из сујевјерја, филозофија из човјекове гордости, док правних наука не би било да су људи правични, пошто „из руку творца излази све чисто, а све се квари у рукама човјековим“.

У „Расправи о неједнакости“ Русо разрађује погледе изнијете у својој првој књизи „Расправа о наукама и умјетностима“. Узроке неједнакости он налази у приватној својини. Према његовом мишљењу, творац грађанског друштва је онај који је први оградил парче земље, рекавши да је то његово. Године 1754, када је објавио „Расправу о неједнакости“, Русо је добио позив из родне Женеве да се тамо врати и, да би добио право грађан-

ства, поново је прихватио калвинизам.

„Емил или о васпитању“ и „Друштвени уговор“ наилазе на жестоку осуду и Парламент доноси одлуку о њиховом спаљивању. Пред опасношћу од Бастиље аутор ових значајних дјела склања се у Нешател, затим у Берн и, најзад, у Енглеску да би се, тек пошто се духови стишале, вратио у Француску гдје је остао до 1778. године, то јест до краја живота.

Анатемисано дјело „Друштвени уговор“ постало је, према ријечима Русоовог биографа Греја Грахама, „јеванђеље револуционарног доба“. У њему су нашли инспирацију Жан Пол Мара и Робеспјер, оно је садржано у идеологији француске буржоаске револуције, а послужило је и као надахнуће ауторима „Декларације о правима човјека и грађанина“. Пи сан језговитим стилом, „Друштвени уговор“ је својим идејама о народу као врховном суверену инспиративно дјеловао на многе револуционаре, који, такође, сматрају да се човјек рађа слободан, а да је, ипак, свуда окован. Они проповиједају да се, удружујући се у државу, човјек није одрекао слободу, да је држава само посредник између народа као суверена и народа као поданика.

Русо је у „Емилу“ развио, са њему својственом темпераментношћу, идеју о слободном васпитању, које полази од природе, радозналости и склоности дјетета у коме се развија способност посматрања, активност и самосталност. Природна религија коју је Русо исповиједао била је у тијесној вези с његовом ирационалистичком етиком, према којој је разум неспособан да одреди критеријуме добра и зла.

Аутобиографијом „Исповијести“, „Писмима Даламберу“, „Писмима са планине“, „Расправама „Дизергација о музици“, „Музички лексикон“, „Писма о француској музици“, мелодрамом „Пигмалион“ и опером „Сеоски врач“ овај претеча француске револуције изразио је идеје којима је утицао на Канта, Фихтеа, Хегела, Гегела и Шилера. Његов значај не ограничава се само на филозофију него захвата далеко шире, означавајући почетак новог раздобља у историји културе.

Истичући да краљевски апсолутизам, као врхунац неједнакости, треба и насилиним путем замијенити демократском влашћу, али само оном која одговара условима друштвеног уговора (у његовој идеализованој патријархалној републици нема ни богатих ни сиромашних) Жан Жак Русо је утицао на умове свога вијека и, као не помириљив противник феудализма и апсолутизма, на вође француске револуције.

ОДАБРАЛИ СМО ЗА ВАС

Дјело које ће живјети
кроз вјекове

Фридрих Енгелс, заједно с Карлом Марксом, оснивач научног социјализма (марксизма), написао је многа дјела из области социологије, економије и филозофије, а у заједници с Марксом „Комунистички манифест“. Приликом сахране Карла Маркса одржао је говор над његовим гробом.

„... Маркс је — рекао је Енгелс том приликом — прије свега био револуционар. Судјеловати на овај или онај начин у рушењу капиталистичког друштва и државних установа које је оно створило, судјеловати у ослобађању модерног пролетаријата, коме је он први улио свијест о његовом властитом положају и о његовим потребама, свијест о условима његовог ослобођења — то је био његов прави животни позив. Борба је била његов елемент. И он се борио с таквом страшћу, с таквом упорношћу, с таквим успјехом као мало ко. Прве „Рајнске новине“ 1842, париски „Форверц“ 1844, „Бриселске њемачке новине“ 1847, „Нове рајнске новине“ 1848/49, „Њујоршка трибуна“ 1852. до 1861. — уз то мноштво борбених брошура, рад у организацијама у Паризу, Бриселу и Лондону, док није најзад настало, као круна свега тога, велико Међународно радничко удружење — заиста, то је опет било дјело којим се његов творац могао поносити и да није ништа друго учинио.

И зато је Маркс био највише омрзнут и највише клеветани човјек своје епохе. Владе, апсолутистичке и републиканске, протјеривале су га; буржуји, конзервативни и екстремно-демократски, уткривали су се у измишљању клевета. Он је све то уклањао у страну као паучину, не обазирјући се на то, а одговарао је само у случају крајње нужде. И умро је поштован, вољен, оплакиван од милиона револуционарних сарадника — од сибирских рудника, преко цијеле Европе и Америке, до Калифорније. И могу смјело да кажем: он је могао имати много противника, али једва да је имао иједног личног непријатеља.

Његово име и његово дјело живјеће кроз вјекове“.

МОЖДА НИСТЕ ЗНАЛИ?

Јануар и октобар почињу
увијек истог дана

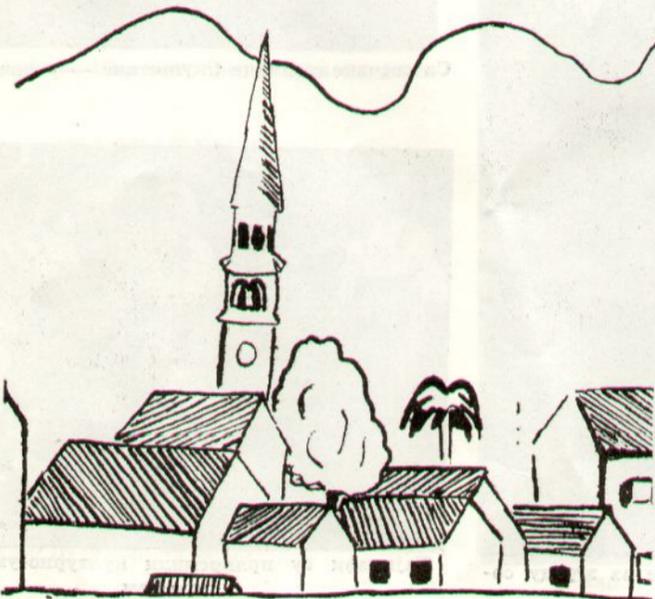
... Година има 12 мјесеци, и то четири од по 30 дана, седам по 31 дан и један мјесец од 28, односно 29 дана. Мјесеци јануар и октобар почињу увијек истог дана, а тако исто април и јул, март и новембар септембар и децембар. Мај, јун и август не почињу никада истог дана.

*

... Свака година, ако није преступна, почиње и завршава се истог дана. Тако је прошла, 1977. година почела и завршила се у суботу, а ова година је почела и завршиће се у недјељу.

*

... У недјељу сриједу или петак не почиње ни једно стољеће, ако година којом оно почиње није преступна, а то може да буде само онда када су прве двије цифре дјеливе са четири. Тако је последња преступна година на почетку стољећа била 1600, а то ће бити и година којом почиње двадесет и први вијек. Тога дана биће субота.

Данијела Дујовић: Кровови

Доживљај са риболова

Док је сунце пржило леђа, зачуђено сам, кроз маску, посматрао двије рибе

ми скупа личиле на Станлија и Олија.

Зароних дубље да боље у познам те морске становнике. Скинух маску у знак по здраву и заглугутах: „Добар дан!“ Замути ми се пред очима и забруји у ушима.

„Станлио и Олио“ нијесу више били ту, али се предамом пружала још љепша слика. Једноставно речено: морско царство. На лијевој страни пјесковитог пута, група хоботница, које су обрађивале врт морске салате, поздравиле су ме неким чудним језиком. Дуж пута којим сам пливао стајале су неке рибе са страшним лицем, док су им репови били облика упалењених фењера. Винух се навише и изроних. Када отворих очи, лежао сам на пијеску, а око мене су били купачи. Објаснише ми да сам већ пола сата без свијести и да се замало нијесам удавио.

Илија Мировић 11

Ивана Живковић: Другарство

чудног облика. Једна је била провидна и пљосната, а друга дебела — као да је прогутала два јајета, па су

Градови свијета

Град се, један, зове РИМ.

Добро, Рим! Па шта с тим?

А, има, на часну ријеч

и град који се зове БЕЧ.

Имам знање и за квиз,

знам за МОСКВУ, ПРАГ, ПАРИЗ.

Прстић мој, по мапи свијета,

од града до града шета.

А већ сада живо спујем

да цио свијет — пропућујем.

Горан ТОДОРОВИЋ, IV¹

ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАЈ

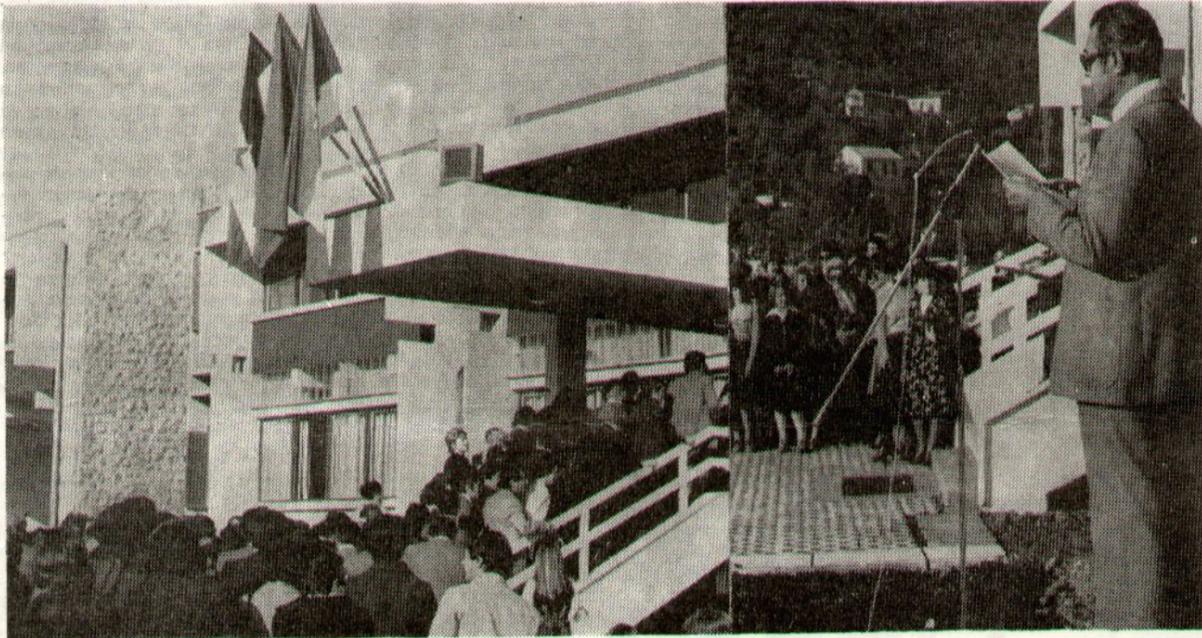
Радивоје Штекић, потпредседник Извршног вијећа СР Црне Горе, отворио је школу

Предраг Булафић, подноси реферат на свечаној сједници Скупштине општине

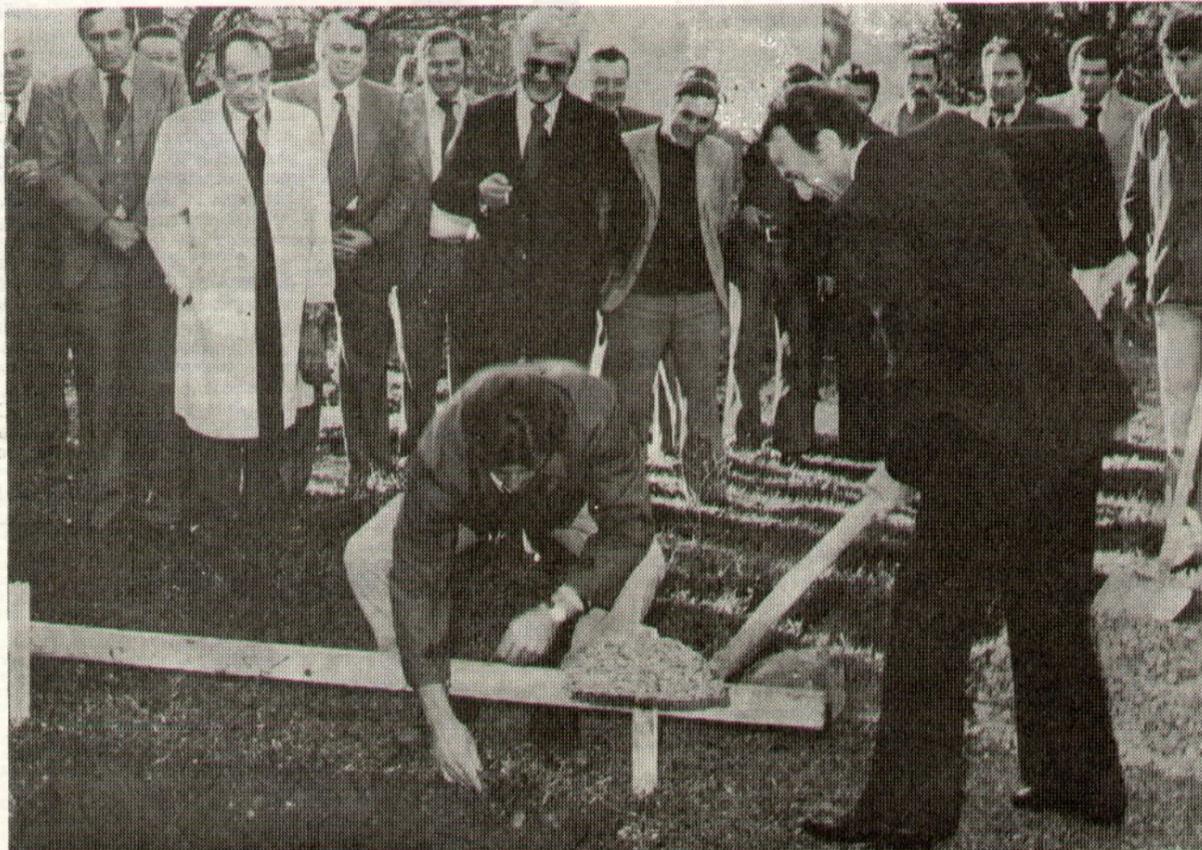
Минутом ћутања одата је

На свечаности је о изградњи школе гостима и слављеницима говорио Светозар Радуловић

Са свечане сједнице Скупштине — у првом реду м... не С

Иво Калостровић, председник Општинског синдикалног вијећа положио је камен темељац за зграду солидарности

Најмлађи су припремили културно-умјетнички програм

ВЕЧАНИЈЕ ПРОСЛАВЉЕН

гата борцима палим за слободу

Вучета Недовић, председник Жирија, прочитао је одлуку о додјеливању Новембарских награда

НАГРАЂЕНИ РАДНИЦИ

Ристо Новаковић, наставник, добитник награде

постим је Будислав Шошкић, председник Скупштине Горе

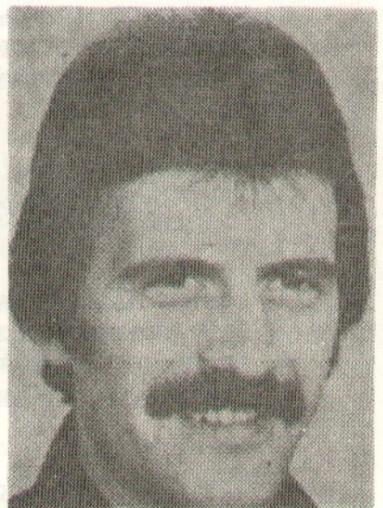
Трипо-Гило Мушуре

НАГРАЂЕНИ

ТРИПО МУШУРА — ГИЛЕ, радник Службе друштвених прихода Скупштине општине Будва, врло је дисциплинован и предусретљив према странкама које свакодневно прима. Активан је у Спортском друштву „Могрен“, гдје извршава бројне задатке са њему својственим ентузијазмом.

РИСТО НОВАКОВИЋ, наставник Основне школе „Стјепан Митров Љубиша“, годинама увјезбава школски хор и оркестар с којима је успјешно наступао на манифестацијама у Будви и на републичким такмичењима. Поред осталих признања, добио је Златну и Бронзану миру, као и Плакату за рад с пионирском организацијом.

КАРЛО ПЕТЕЛИН, референт за културно-забавни живот у ХТП „Монтенегротурист“, истакао се у Фолклорном ансамблу „Кањош“. Организовао је и води фолклорну групу при Основној школи „Мирко Срзентић“ у Петровцу на Мору.

Карло Петелин

Положени су вијенци у знак незаборава на борце пале за слободу

Михаило Тиодоровић, председник СУБНОР-а Црне Горе положио је камен темељац за одмаралиште ратних војних инвалида у Петровцу

Подијељени ручни часовници

Четрнаесторица радника органа управе Скупштине општине Будва, који су провели по десет и више година на пословима у органима управе, награђено је ручним часовницима. Награде су добили Лазар Борета, Крето Борета, Крето Дулетић, Бранко Ковачевић, Марко Каписода, Перо Кнежевић, Радомила Кнежевић, Петар Петричевић, Никола Павловић, Ева Пешић, Гвојислава Савичић, Павле Стојановић, Перо Франета и Смиља Ускоковић.

На скромној свечаности која је организована уочи Дана ослобођења наше општине, часовнике је уручио Војо Ђукић, предсједник радне заједнице органа управе СО Будва.

Необично друговање Ивана Равића

Сваког понедељка сједокоси старац сиједа у аутобус који из Будве полази изјутра за Цетиње. Прецизан је и тачан као и сат ради којег одлази у град под Ловћеном. Та ко већ пуних 12 година.

Иван Равић, седамдесетдеветогодишњи пензионер који живи у нашем граду, одрастао је на Цетињу, гдје је завршио радни вијек и дочекао пензију. Сређином 1966. године пензионисани обућар дошао је на море и наставио се у Будви. Поред бројних пријатеља у Цетињу је остало нешто због чега му се враћа сваког понедељка — велики часовник на згради бившег Владиног дома, постављен још за вријеме владавине црногорског краља Николе. О овом часовнику Иван брине од 1945. године. Послије великог пожара 1954. године, Иван је попра-

Иван Равић

вио сат и наставио да води бригу о њему. Од када се преселио у Будву сваког понедељка одлази на Цетиње, навије сат који потом ради цијелу седмицу, до поновног Ивановог доласка.

Интересовало нас је како то да обућар води бригу о часовнику. — Перецизна механика ме занимала од малих ногу — прича Иван. — Почео сам да студирам сатни механизам и понешто научио. Знање сам усавршавао и тако је дошло до мог

интересовања за велики часовник на Владином дому. Надлежни у Цетињу прихватили су да водим бригу о њему и за то ми дају извесну накнаду.

Много важнија од тога била је љубав према великом сату. Није му тешко да одлази сваке седмице у Цетиње. Напротив, то му је излет, разонода. Сретне се са старим пријатељима и припреми велики сат тако да Цетињанима тачно откуцава вријеме.

Понедељком на Цетињу Иван купи и лоз број 618, јер у Будви не може да га нађе. Већ деценијама узима тај број — носио га је на леђима као логораш у првом свјетском рату. Први пут када га је купио лоз извукао је 16.000 динара, а потом је добијао мање износе и редовно улог.

С. Греговић

Паси луталице

Друже уреднице, Станујем у згради С 70 — тако ју је, још као градилиште, „Хрстило“ предузеће које ју је градило, па јој је то „име“ остало до дана данашњег, иако има неколико година како је завршена и уселила. Овог прта, међутим, неће бити ријечи о томе, већ о нечем другом. Наиме, ево поприлично времена како станари који сланују на другом улазу не могу мирно да спавају. Позади зграде, тамо гдје је травњак, испод преврнутог чамца окотила се кучка — луталица. Штенад скиче ноћу, а дању се око њих окупљају дјеца са отацима, односно остацима хране, тако да је травњак постао право сметлиште и ругло какво се не може наћи ни у најзабаченијем селу. А Будва је, зна-

мо, туристички град, па б и требало да се неко брине и о оваквим „ситницама“. Требало би омогућити станарима да могу мирно спавати и одржавати ка-

ко треба своје двориште, као и онемогућити псе — луталице да пред нашим улазима растрже вреће са смећем.

Марко Ивов Куљача

ТРАГАЊЕ ЗА НАФТОМ СЕ НАСТАВЉА

У водама Јужног Јадрана наставља се трагање за нафтоносним изворима. Которски „Југопетрол“ и америчка фирма „Бјуте гас енд Оил компани“ обновили су уговор о заједничком истраживању морског дна, па ће се ускоро одредити микролокација за нову бушотину — „Јужни Јадран 2“. Као извођач радова укључена је и фирма „Одеко“ из Њу Орлеанса. Пошто ће истраживања бити интензивирани, вјероватно ће бити укључено још неколико фирми које ће као суизвођачи помоћи да се брже и ефикасније ради. У наредних пет година како се предвиђа, биће утрошено око 25 милиона долара.

Мада се са сигурношћу не може рећи да ће нафта бити пронађена — истакао је Петар Вучуровић — досадашња истраживања унијела су доста оптимизма, па је одлучено да се радови наставе. До сада је утрошено око 11 милиона долара, а стигло се до дубине од 4750 метара. Наинило се на гас нафтног поријекла.

Стручњаци су утврдили да на морском дну Јужног Јадрана постоје стијене које упућују на постојање нафте и гаса, али су поједине геолошке цјелине толико неуједначене да их није могуће провјерити једном бушотином.

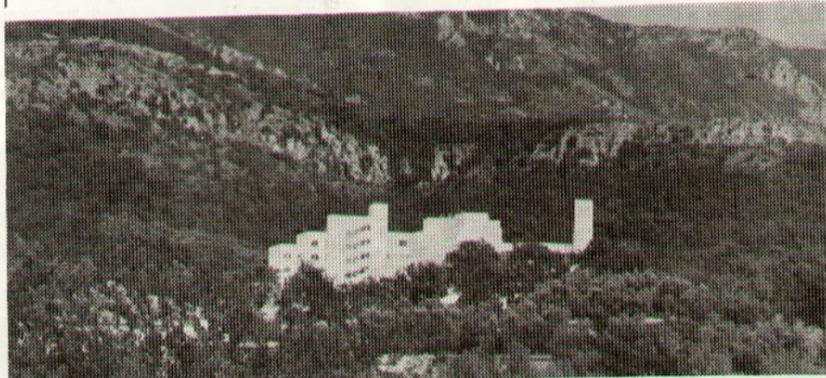
С. Г.

КОЛЕКТИВ ОДМАРАЛИШТА „13. МАЈ“ У БЕЧИЊИМА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА ИХ ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ, ПРАЗНУЈУЋИ ИСТОВРЕМЕНО НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Одмаралиште „13. мај“ у Бечињима

КОЛЕКТИВ ЈУГОПЕТРОЛА — КОТОР

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ПОЛИТИЧКИМ И ПРИЈЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ИМ ПРИДРУЖЕ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ЗА ПУН И СВЕСТРАН УСПЈЕХ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ, НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ЦЕНТРОПРОМА — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, КОРИСНИЦИМА НАШИХ УСЛУГА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ ПРОСЛАВЕ СА ЗНАЧАЈНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Putnička agencija preduzeća
GENERAL EXPORT
OOUR GENEX TURIST
82000 Budva, B. Jovanovića b.b.
Telefoni: (082) 82-115 i 82-001
Telex: 61102

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАТОРИМА УДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА У ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈИСКРЕНИЈМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПРИДРУЖУЈУ НОВОГОДИШЊИМ ПРАЗНИЦИМА СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ — БРАТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СВИХ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ

ЗАЈЕДНИЦА ЗА ОДМОР РАДНИКА САП КОСОВО КАМП КАМЕНОВО — СВЕТИ СТЕФАН

ШТЕДИТЕ КОД БОКЕЉСКЕ БАНКЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ШТЕДИШАМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ БОКЕЉСКЕ БАНКЕ

ОБАВЉАМО СВЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ, ПРИМАМО УЛОГЕ НА ШТЕДЊУ, ОТВАРАМО ТЕКУЋЕ И ЖИРО РАЧУНЕ И ОДОБРАВАМО ПОТРОШАЧКЕ КРЕДИТЕ. ВЛАСНИЦИ ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА УЖИВАЈУ РАЗНЕ ПОГОДНОСТИ ЗА ДОБИЈАЊЕ КРЕДИТА

**КОЛЕКТИВ ДОМА ОДМОРА „БУДВА“
СА ОДМАРАЛИШТИМА „БУДВА“
„ПАРК“ И „ПЕТКО МИЉЕВИЋ“**

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, КАО И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

**САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА
СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ
И
ОСНОВНА ЗАЈЕДНИЦА ЗДРАВСТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
РАДНИКА И ЗЕМЉОРАДНИКА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАЈУ СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, КАО И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У НОВОЈ 1979. ГОДИНИ ИЗВОЈУЈУ НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ — СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

НОВУ 1979. ГОДИНУ

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ПРЕДСТОЈЕЋЕ ПРАЗНИКЕ ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ И ДА У НАСТУПАЈУЋОЈ ГОДИНИ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

КОЛЕКТИВ ДОМА ЗДРАВЉА — БУДВА

**РАДНИ КОЛЕКТИВ ООУР „ПАЛАС“
ПЕТРОВАЦ НА МОРУ**

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ ДОМОВИНЕ ПОСТИЖУ СВЕ НОВЕ И НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ГРАЂАНИМА СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ООУР ПТТ БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ И НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ

КОЛЕКТИВ БЕОГРАДСКЕ ИНДУСТРИЈЕ МЕСА БИМ „СЛАВИЈА“ — БЕОГРАД — ПРОДАЈНА МРЕЖА БУДВА — ПЕТРОВАЦ

ЧЕСТИТА ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЕ ЗАЈЕДНО СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ БОЉЕГ ЖИВОТА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА БУДУЋИМ НОВОГОДИШЊИМ СЛАВЉИМА ПРИДРУЖУЈУ ПРАЗНИКЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

КОЛЕКТИВ БЕОГРАДСКЕ ИНДУСТРИЈЕ ПИВА И БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА БЕОГРАД — ООУР КОМЕРЦТРАНС БАР — ЈУР ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР БУДВА

**ЗДРУЖЕНА АПОТЕКАРСКА УСТАНОВА
„ЦРНА ГОРА“ — ООУР НАРОДНА
АПОТЕКА „БУДВА“ — БУДВА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, МЕДИЦИНСКИМ И ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА И РАДНИЦИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ

**КОЛЕКТИВ ЦЕНТРА ЗА ПРОТИВПОЖАРНУ
ЗАШТИТУ — БУДВА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ПРЕДСТОЈЕЋЕ СЛАВЉЕ ДАЧЕКАЈУ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

**РАДНИ КОЛЕКТИВ ХОТЕЛСКО-ТУРИСТИЧКОГ ПРЕДУЗЕЋА
„МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТКЕ СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА,
ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВ-
НИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗ-
НИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ, ПРИДРУЖУЈУЋИ НО-
ВОГОДИШЊИМ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОВЈЕДА, ПОСТИЖУ
СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ СОЦИ-
ЈАЛИСТИЧКЕ САМОУПРАВНЕ ДОМОВИНЕ

СВИМ КОЛЕКТИВИМА, ШТЕДИШАМА, ПОСЛОВНИМ
ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГА-
НИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, КАО И СВИМ РА-
ДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА ОД
СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

НОВУ 1979. ГОДИНУ

И ЖЕЛИМО НОВЕ, ЈОШ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ
САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

**ПОСЛОВНА БАНКА — БАР
ПОСЛОВНИЦА БУДВА**

БАНКА ОБАВЉА ПОСЛОВЕ КРЕДИТИРАЊА ПРИВРЕ-
ДЕ И СТАНОВНИШТВА, ДИНАРСКЕ И ДЕВИЗНЕ ШТЕ-
ДЊЕ, ДЕВИЗНИХ И ЖИРО РАЧУНА, ИСПЛАТЕ ЛИЧ-
НИХ ДОХОДАКА ПРЕКО ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА

**САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ЗА
ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ**

И

**ЗАВОД ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ
БУДВА**

ЧЕСТИТАЈУ НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ НАШИМ ГРА-
ЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПО-
ЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ
РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ
РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ У-
СПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СО-
ЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

**КОЛЕКТИВ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОМЕТ И ПРОИЗВОДЊУ ФИЛМОВА
„ЗЕТА ФИЛМ“ — БУДВА**

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИ-
МА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА
УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНА-
ЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА У ИЗГРАД-
ЊИ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ САМОУПРАВНЕ ДОМОВИНЕ

НОВУ 1979. ГОДИНУ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА, ПРИДРУЖУЈУЋИ ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА, ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ДАЉОЈ ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, СРЕЋНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СРЦГ —
ООУР ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА „БУДВА“

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА НОВОГОДИШЊА СЛАВЉА ДОЧЕКУЈУ СА СВЕ ВЕЋИМ И ЗНАЧАЈНИЈИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНИМ, ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ПРИРОДНОГ ЉЕЧИЛИШТА РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА „ПАЛАС“ ЛУЧИЦЕ — ПЕТРОВАЦ
НА МОРУ

**РАДНИ КОЛЕКТИВ ООУР „АВАЛА“
— БУДВА**

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, СВОЈИМ ГОСТИМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ — ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

**СИЗ ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА
И ОБРАЗОВАЊА
СИЗ КУЛТУРЕ И НАУКЕ
СИЗ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ**

ЧЕСТИТАЈУ ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ЗАЈЕДНО ПРОСЛАВЉАЈУ НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И ТРИЈУМФЕ ЈОШ ВЕЋИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА I
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА II
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЧИЋИ
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СВЕТИ СТЕФАЦ
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ПЕТРОВАЦ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАЈУ СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА И РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА ЈЕ ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ, ПРЕУЗИМАЈУЋИ НОВЕ ОБАВЕЗЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАНТУРИСТ“ — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ ПРИДРУЖУЈУ НОВЕ. ЈОШ ЗНАЧАЈНИЈЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

НОВУ 1979. ГОДИНУ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА УВЕЛИЧАЈУ СЛАВЉЕ НОВОГОДИШЊЕ НОЋИ И ДА У ГОДИНИ КОЈА ЈЕ ПРЕД НАМА ПОСТИГНУ НОВЕ УСПЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ ОПШТИНЕ СА ТУРИСТИЧКИМ ДРУШТВИМА У БУДВИ, БЕЧИЋИМА, СВЕТОМ СТЕФАНУ И ПЕТРОВЦУ НА МОРУ

НОВУ 1979. ГОДИНУ

ЧЕСТИТАМО НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ООУР „ЈАДРАН“ — ТРГОВИНА

СВИМ СВОЈИМ ЉУДИМА ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ ЈОШ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНИХ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ ОДНОСА И ДАЉЕМ РАЗВИЈАЊУ НАШЕ ДОМОВИНЕ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СВИМ СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА, БАЧКИМ РОДИТЕЉИМА ГРАЂАНИМА И РАДНИМ ЉУДИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ ЈОШ БОЉЕ УСПЕХЕ У САВЛАЂИВАЊУ НАСТАВНОГ ГРАДИВА И ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МИРКО СРЗЕНТИЋ“ ПЕТРОВАЦ

У ЖЕЉИ ДА СА НОВОГОДИШЊИМ ПРАЗНИЦИМА СЛАВЕ НОВЕ, ЈОШ ВЕЋЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ, НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, БАЧКИМ РОДИТЕЉИМА И УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЖЕЛИМО ПУНО УСПЕХА У САВЛАЂИВАЊУ НАСТАВНОГ ГРАДИВА И СТИЦАЊУ НОВИХ САЗНАЊА КАКО БИ ПОСТАЛИ УЗОРНИ ГРАДИТЕЉИ СВОЈЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „С. М. ЉУБИША“ — БУДВА

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА ПРИДРУЖУЈУ НОВЕ, СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЕХЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „МОГРЕН“ — БУДВА

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

У ЖЕЉИ ДА НОВОГОДИШЊИ ПРАЗНИЦИ БУДУ УВОД У НОВА СЛАВЉА И ПРАЗНОВАЊА

ШТАБ ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ОДБРАНЕ И ОПШТИНСКИ ОДБОР САВЕЗА РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЈЕШИНА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАЈУ СВИМ ВОЈНИЦИМА, РЕЗЕРВНИМ ВОЈНИМ СТАРЈЕШИНАМА И ГРАЂАНИМА 37-ГОДИШЊИЦУ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ НАРОДНЕ АРМИЈЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА РАДА И СТВАРАЛАШТВА

КОЛЕКТИВ ООУР „СВЕТИ СТЕФАН“

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОВОДИНЕ

ГРАЂЕВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „РАДНИК“ ДОБОЈ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ЗА ДАЉЕ ЈАЧАЊЕ И РАЗВИЈАЊЕ САРАДЊЕ УСМЈЕРЕНЕ НА ШТО УСПЈЕШНИЈУ ИЗГРАДЊУ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

НОВУ 1979. ГОДИНУ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ, А ДА У НАСТУПАЈУЋОЈ ГОДИНИ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

- ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН
- ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА СК
- СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
- ОПШТИНСКИ ОДБОР СУБНОРА
- ОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА
- ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССС
- КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДРУШТВЕНУ АКТИВНОСТ ЖЕНА

КОЛЕКТИВ ООУР „ХОТЕЛИ НА БЕЧИЌКОЈ ПЛАЖИ“

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОВОДИНЕ

„Сплендид“ — хотел на бечићкој плажи — једној од најљепших на Медитерану

Hempro

PREDUZEĆE ZA UVOZ · IZVOZ PROIZVODNJI I UNUTRAŠNJI PROMET — BEOGRAD
OOUR — PROIZVODNJA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA,
PRERADU DRUGIH HEMIČALIJA I NEMETALA — PETROVAC NA MORU
TELEFON: 082-85-106, TELEGRAM «HEMPRO» TEKUĆI RACUN 20710-1-523 SDK BUDVA

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА И УБУДУЋЕ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА У ИЗГРАДЊИ БОЉЕГ ЖИВОТА И СРЕЋНЕ БУДУЋНОСТИ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ

ŽITOKOMBINAT

PREDUZEĆE ZA PROMET I PROMETNU STANICA NA VELIKO I MALO
SLABOPROJEKTOVANJE I PROMETNA STANICA U MALOJ MERI

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

У ЖЕЉИ ДА ЈЕ ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ, ПРАЗНУЈУЋИ ИЗВОЈЕВАНЕ РАДНЕ ПОБЕДЕ И ПРЕУЗИМАЈУЋИ НОВЕ ОБАВЕЗЕ У ИЗГРАДЊИ ЉЕПШЕГ ЖИВОТА

КОЛЕКТИВ ПАРНЕ ПЕКАРЕ — БУДВА

СВИМ КОРИСНИЦИМА НАШИХ УСЛУГА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО - ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА ИСКРЕНИМ ЖЕЉАМА ДА ПОСТИЖУ ЈОШ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ И РАЗВИЈАЊУ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ ДРУШТВЕНИХ ОДНОСА

КОЛЕКТИВ ПОСЛОВНИЦЕ БУДВА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, НАШИМ ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА. НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЛИМО ДА НОВОГОДИШЊЕ СЛАВЉЕ БУДЕ УВОД У НОВЕ, ЈОШ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

КОЛЕКТИВ ЈАДРАНскоГ САЈМА

КОЛЕКТИВ КОМУНАЛНО-СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА

- ООУР ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ СТАНОВА
- ООУР ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА
- ООУР КОМУНАЛНЕ СЛУЖБЕ
- БИРО ЗА УРБАНИЗАМ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ
- РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Поглед на Будву и комплексе хотела на словенској плажи

MONTENEGROTURIST

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, СВОЈИМ ГОСТИМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НОВОГОДИШЊЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У ГОДИНИ КОЈА ЈЕ НА ПРАГУ ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА ПРИДРУЖУЈУ ЈОШ ВЕЛИЧАНСТВЕНИЈЕ УСПЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

НОВУ 1979. ГОДИНУ

СА НАЈИСКРЕНИЈМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ ЉЕПШЕГ ЖИВОТА И СВЈЕТЛИЈЕ БУДУЋНОСТИ

КОЛЕКТИВ АГЕНЦИЈЕ „АТЛАС“ — БУДВА

РАДНИ КОЛЕКТИВ АГЕНЦИЈЕ „КОМПАС“

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВИМ КОРИСНИЦИМА УСЛУГА, НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И

НОВУ 1979. ГОДИНУ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА НОВОГОДИШЊЕМ СЛАВЉУ ПРИДРУЖЕ ПРАЗНИКЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА ПОСТИГНУТИХ У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ

СПОРТ

Слаб пласман фудбалера

Утакмицама тринаестог кола завршен је јесењи дио првенства у Црногорској фудбалској лиги. Наши представници, „Могрен“ и „Петроввац“, постигли су слаб пласман. Будвани су се, након прве етапе овогодишњег првенства, „пласирали“ као последњи на свега седам бодова, а Петровчани имају три бода више.

И док се за Петровчани, који су све вријеме гостовали (њихов терен у Петровцу се гради, па су као домаћини првенствене утакмице играле у Будви), могу наћи неке ријечи оправдања, за „Могрен“ то не би могло да се каже. Његови фудбалери ни су играли ангажовано, били су често кажњавани, што је утицало да се губе бодови и у кући и на страни. Уколико се током паузе не анализирају слабости и пронађу рјешења за бољи и ефикаснији рад, на прољеће се слабо пише и Петровчанима и Будванима.

ТЕНИСКИ ТУРНИР У ПЕТРОВЦУ

У Петровцу је, у част новембарских празника, одржан тениски турнир на коме су учествовали најбољи тенисери из Црне Горе. У финалном мечу Синиша Штепановић из Титограда побједио је Владимира Килибарду из Петровца резултатом 10:9 у гемовима.

На овом турниру највише успјеха имали су Титограђани:

пored Штепановића, који је тријумфовао. Бољевић и Бурзановић подијелили су треће и четврто мјесто.

Треба напоменути да је ово први званични турнир послије дуго времена у Црној Гори. Приказан је добар тенис, а домаћини, Тениски клуб „Петровац“ и ООУР „Палас“, показали су се као веома добри организатори. Побједницима су уручене медалје.

ОСНОВАН КАРАТЕ-КЛУБ

У Будви је средином децембра одржана оснивачка скупштина карате-клуба који је добио име „Будва“. Изабран је управни одбор на челу с председником Младрагом Јањушевићем, начелником Одјељења за унутрашње послове у Будви.

За овај спорт постоји велико интересовање међу младима. Четрдесетак их редовно тренира, а предводе их каратисти Рајко Вукотић и Зоран Лазовић.

УСПЈЕХ ОДБОЈКАША

Одбојкаши „Авале“ који су се успјешно такмичили у првом дијелу првенства Црне Горе, постигли су изванредне резултате и, са свега два пораза, заузели друго мјесто иза екипе „Врскова“ (коју су савладали у Будви) и наговијестили још боље игре и резултате.

Вриједни одбојкаши Светлица Зеновић, Јановић, Дејановић, Брајак, Радловић, Фабрис, Маровић и Симић, које предводи искусни играч и тренер Степић, заслужују да буду похваљени.

С. Г.

ИЗ НАШЕ
ПРОШЛОСТИ

Пустолов Зановић

„И ВРЛИНЕ ЊЕГОВЕ, И ПОРОЦИ“ — доносимо одломак из романизоване биографије Стјепана Зановића, „Кастриоте од Албаније, господара Мабин дола, потомка династије Црнојевића, бега горњих планина Црне Горе“. Он пише о себи — „Штепану Ханибалу Зановићу, сину кнеза Анта и Франке Марковић, која је потомак Митровића, првог међу дванаест старих племена, које је као такве признавао и император Диоклецијан међу Паиштровићима од Албаније“... Ево тог текста.

...Сав је од контраста. Наизмјенично је углађен, груб, хуман и дивљачан. Умнио је својом речитошћу, племенитом благошћу према сиромашнима и несрећнима да привуче сва срца, а понекад је опет тако груб у својим говорима, тако огорчен, тако мрзовољан и тако смион у оптужбама, да је човјек у њаволском искушењу да га мрзи и да тражи начина да му се по сваку цијену освети. Често, из крајње издашности, прелази у циничан тврдичлук. Но, тај тврдичлук односи се само на његов начин живота и на задовољства која се чине неопходним за његове године и његов ранг. Његов највећи порок је нека врста веома необичне охолости и он се жртвује да би задовољио романтичне идеје своје узвишене и дивне душе. Интерес није уопште његов идол, и зато он, за она три до четири мјесеца која проживи, ваг: кревета, међу људима, потроши све што би му могло бити довољно да цијеле године ужива у раскошним животним задовољствима. Прича се за њега да је изврстан пјесник и да, исто тако, посједује таленат великих политичара. Но, како му се приписују пороци којих нема, исто тако, мислим, да му domeћу таленте који су му, у ствари, страни. Ме-

ђутим, сасвим је извјесно да да га ништа не изненађује, да му ништа није немогућно и да је у својим подухватима до дрскости био срећан. Његова је амбиција да посједује сваку врсту ерудиције. Из бојазни да не будем оптужен за пристрасност у односу на њега, ништа нећу рећи о томе да ли је успио да постане универзалан научник. Но, свакако, истина је да, ако му се и могло спорити веома широко познавање умјетности и наука, — прилична правичност и племенита искреност, доброта, узпрос свим искушењима, изазивале су дивљење и најгорих људи, чак и оних који веома тешко указују пошто вањ врлини других. Истини и доброту ништа не може одољети. Све се на крају мора приклонити тим доброчинитељским и заштитничким божанствима људског рода. Чини се да је Штепан од неког времена усамљеничка филозофија учинила мирољубивијим, усмјеренијим, мирнијим него што се добија представа о њему ако се ослонимо на оцјену коју је о њему дао један принц почесним друштвеним и војничким духом, у стиху који је требало да се стави испод његовог портрета: Он тражи невоље да би им могао прокосити.

Био је складна стаса, правилих и пријатних пропорција, импозантна лика који ужива по

вјерење и буди некакву жељу да га заволимо и да знамо да је срећан. Темперамент му је чврст и снажан, пошто живи веома трезвено, нарочито у односу на жене које га оцјењују као нешто што се не може освојити, пошто је то неко ко тражи славу у политици и књижевности; и, тако, црпи виталне силе који су извор снажних и бриљантних способности људског разумијевања, јер пјесници и кидиши узалуд ће докázatи супротно. У љубави је само физичко оно истинско, а управо то физичко ослабљује тијело и квари дух. Код њега није ријеч о томе да презира шарм жена, већ стога што сматра да је лакше надвладати страст коју човјек природно има у односу на жене, него ли заситити је. Јер, љубав према жени је као љубав према новцу — што га човјек више има, све више га жељи. Не постоји други начин да се живи мирно и чедно, већ да се избјегавају прилике сусрета са женама, чiji је шарм благ и пријатан ако није профанисан свакодневном навиком и бестидним и до краја опуштеним понашањем. Ничег нема лепшег и славет од љубави, све дотле док наша чула могу собох да господаре, а ничег кобнијег и горег од онога кад љубав завлада нашим чулима.

Судећи по многим анегдотама из његова живота, чини се да је био рођен за велика дјела и, што је још похвалније, кад је ријеч о њему, као да је и по природи био склон да их чини. Што може бити доведено у питање, уколико он не превазиђе оно што се, исто тако, може сматрати злом, то јест превелику лакоћу којом оправшта издајницама и доброчинство које указује неваљалима. Постоје људи који афектирају исправност, здрав разум, познавање узрока многи ствари, а који га, у ствари, издају, узимају му новац, па тако он постаје жртва њихове лакоислености и злоће, па га, чак, изиграју и на плану пријатељства, што је апсолутно неопортивна грешка; но он им, ипак, оправшта и налази оправдање за њихову пакост и опет им помаже у задовољавању њихових потреба. То је чин који заслужује више пријекора него дивљења и одобравања; нешто што мудар човјек никад не би подржао јер прави мудрац, човјек на мјесту, треба да буде бич за зле и незахвалне, а не њихов ослонац и заштитник. Треба да чува доброчинство за добре и несрећне поштене људе, а злима свуда треба дати мржњу и свуда их разобличавати и учинити да буду кажњени свуда гдје буду откривени. Чим се подлегне лицемерном гласу издајника и злих, то више није доброта, већ слабост...

Да, његово срце, његово осјетљиво срце је антипод његовом духу; ту је највећи могући контраст. То је непрекидна борба која му живот чини несрећним и кобним. Великодушност, та врлина великих душа, код њега се често дегенерише у расипност, коју његови приходи не могу да поднесу, што ремети његове личне послове. Најзад, да кажемо да је његов карактер данас необјашњива загонетка... Он се бар смјело може похвалити једном доста ријетком особином, а то је да никада ништа није учинио у потаји, а да то не би могао и јавно рећи и открити.

Испод једног од његових портрета стављене су као девиза у „Телемаку“ ове ријечи које се односе на Одисеја: Његова заслуга је његова несрећа. Неки духовити човјек обрнуо је реченицу и рекао: Његова несрећа је његова заслуга. Да, кад видимо са каквом величином душе, са каквом стрпљивошћу је досио до узвишеног у филозофији: умјесто патити... умјесто он и више од тога, умјесто да живи међу људима а да их се не плаши, а и да се припрема за смрт, не жалећи се. Тад може све да предузме и ништа нас с његове стране не може изненадити...“

Плодан рад комисије за преглед филмова

У Будви је прије кратког времена одржана четврта по реду пленарна сједница Комисије за преглед филмова (председавао др Зоран Лакић). Након живе расправе у којој су учествовали др Зоран Лакић, Милаш Поповић, Милован Пајковић, Павле Ђоновић, Рајко Бановић и директор „Зета филма“ Милаш Новић, констатовано је да је Комисија добро радила и да је сарадња на релацији Зета филм — Комисија била на завидној висини.

Комисија је у прошлој години одобрила за приказивање 20 филмова, и то по четири америчка и совјетска, по два италијанска и јапанска, по један француски, француско-италијански, вијетнамски, камерунски, марокански, корејански, египатски и перуански. Структура по жанровима је сљедећа: седам драма, три авантуристичка филма и толико филмских комедија, два цртана и по један криминалистички, акциони, историјски, документарни и једна пародија на криминалистичке филмове.

Н. К.

Кутак за разоноду

Анегдоте

И ДОЦКАН И РАНО

У двадесетој години живота разболело се књижевник Сомерсет Мом од грипа. Нека познаница телефонираше му је и питала га да ли жели воћа или цвијећа. Овај одговори:

— За воће је доцкан, али за цвијеће је исувише рано.

ШТА ЈЕ ТЕЖЕ?

Упитали Молијера како то да у неким земљама причеви преузимају власт већ у својој тринаестој години, а жене се тек у осамнаестој!

— Много је лакше владати краљевством него женом — одговорио је славни комедиограф.

НЕЧИТКО И КАД СЕ ПРОЧИТА

На сједелци код Стевана Сремца разговарало се и о нечитким рукописима књижевника. Сремац признаде да и он има страхан рукопис. Неко добаца да и један тадашњи критичар има нечитак рукопис.

— Није то исто! — рече Сремац. — Оно што тај критичар напише, остаје нечитко и кад се штампа.

БИЛИ СУ У ПРАВУ

— Зар немаш да кажеш ни једну лијепу ријеч о мојој породици? — пита, у препирци, жена мужа.

— Имам: када смо се вјерили, сви су били против!

СТРАШНИЈЕ

— За мене је страшно кад видим колико људи лажу.

КАЗАЛИ СУ:

ВОЉЕНА ЖЕНА НЕ СТАРИ

И. С. ТУРГЕЊЕВ: Истина која није изречена у право вријеме гора је од лажи.

ТАЉЕРОН: Постоји оружје много страшније од клевете. То је истина!

СТАНИСЛАВ ЈИРЖИ ЛЕЦ: Најтеже је са истином у вријеме кад све може да буде истина.

МАКСИМ ГОРКИ: Вољена жена не стари.

ФРИДРИХ НИЧЕ: Предуто је у жени потискиван и скриван роб и тиранин. Зато она није увијек способна за пријатељство. Она познаје само љубав.

— А за мене је страшно кад би све што причају било истина.

ОДГОВОР

— Слушај, драга, да ли би вољела да будеш мушкарац?

— Па, и не бих... А ти?

КАДА БИСТЕ ЗНАЛИ?

Капетане, зашто бродови већином носе женска имена? — интересује се једна дјевојка.

— Када бисте знали како је тешко управљати лађом!